

GET READERS ON THE WAVELENGTH OF EMOTIONS

DUOMENŲ RINKIMO METODOLOGIJA

2022 RUGSĖJIS

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

GROWE:

Duomenų rinkimo metodologija

2022 rugsėjis

Autoriai:

Emma Butler (koordinatorė)
Ben Screech
Maria Kovacs
Ariana-Stanca Văcărețu
Daiva Penkauskienė
Virgita Valiūnaitė
Alessandro Bosco
Alberto Biondo

The CC BY license

© 2022. Šis darbas yra licencijuotas Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 tarptautine licencija ([CC BY 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/)).

Šiuo projektu siekiama tobulinti suaugusiųjų švietėjų ir mokytojų gebėjimus užtikrinti mokinių dalykinio raštingumo ir socialinio-emocinio mokymosi poreikius. Tikslui siekti yra sukurtas integruotas intervencijos modelis, grįstas autentiškų tekstų, atrinktų iš šiuolaikinės vaikų ir paauglių literatūros (ne iš mokyklinių vadovėlių), naudojimu.

<https://groweproject.eu/>

<https://www.facebook.com/groweproject>

Projekto partneriai:

Koordinatorius:
University of

Gloucestershire (Jungtinė Karalystė)

Centro per lo Sviluppo Creativo Danilo Dolci (Italija)

Asociatia LSDGC (Rumunija)

Šiuolaikinių didaktikų centras (Lietuva)

Turinys

1. Kontekstas	3
2. Tyrimo paradigma ir filosofiniai pagrindai	3
3. Kokybinio tyrimo metodologija ir metodai	4
4. Dalyvių atranka	6
5. Duomenų rinkimas	6
5.1. GROWE poveikis programos mokytojams	6
5.1.1. Profesinis dienoraštis	7
5.1.2. Klausimynas po mokymų	7
5.2. GROWE poveikis mokytojams	7
5.2.1. Mokytojų klausimynas	8
5.2.2. GROWE užduočių portfolio	9
5.3. GROWE poveikis mokiniams	9
5.3.1. Mokinių stebėsenos klausimynas	9
5.3.2. Mokinių interviu	10
6. Patikimumas ir validumas	11
7. Etiniai aspektai	11
Šaltiniai	13
1 priedas: Profesinis dienoraštis GROWE programos mokytojams	14
2 priedas: Klausimynas po mokymų GROWE programos mokytojams	16
3 priedas: Klausimynas organizacijų ekspertams	21
4 priedas: Mokytojų klausimynas prieš mokymus	25
5 priedas: Mokytojų klausimynas po mokymų	30
6 priedas: Mokinių stebėsenos klausimynas	35
7 priedas: Dalykinio raštingumo ir socialiniai-emociniai gebėjimai	39
8 priedas: Dalykinio raštingumo ir socialinių-emocinių kompetencijų lygių aprašai	41
9 priedas: Pusiau struktūruotas interviu su mokiniais	47

1. Kontekstas

Projektas GROWE, kuriame dalyvavo Europos šalių (Jungtinės Karalystės, Rumunijos, Lietuvos ir Italijos) organizacijos, rėmėsi EUMOSCHOOL¹ projektu ir siekė ugdyti mokytojų rengėjų ir mokytojų-praktikų kompetencijas tenkinti mokinių dalykinio raštingumo ir socialinio-emocinio ugdymo poreikius. GROWE partnerystė sukūrė dalykinio raštingumo (DR) ir SEĮ (socialinių-emocinių įgūdžių) ugdymo mokymų programą („GROWE: Integruoto dalykinio raštingumo ir socialinio-emocinio ugdymo mokymų programa“), paremtą autentiškų šiuolaikinės vaikų ir paauglių literatūros tekstų naudojimu. Siekiant pamatuoti mūsų siūlomos mokymų programos efektyvumą, atlikti tyrimai bei pasiremta įvairiomis duomenų rinkimo ir analizės priemonėmis. Tai leido įvertinti mūsų mokymų programos naudą ir atlikti būtinus jos pakeitimus, atsižvelgiant į mokytojų rengėjų, mokytojų-praktikų bei mokinių patirtis ir atsiliepimus, ir padėjo sukurti priemonių rinkinį (atvirojo tipo švietimo išteklių), leidžiantį skleisti gerąsias patirtis, kurios, tikimės, įkvėps mokytojus taikyti veiksmingas strategijas ugdant savo mokinių DR ir SEĮ.

Mes, GROWE projekte dalyvaujančios organizacijos-partnerės, tikime, kad į mūsų darbą būtina integruoti ir mokytojų bei mokinių atgalinį ryšį, atsiliepimus. Jų nuomonė ir reakcija yra svarbiausia siekiant, kad mūsų projektas progresuotų, pasiektų užsibrėžtus uždavinius ir galutinį tikslą. Kitaip tariant, GROWE nėra tik teorinis tyrimo projektas – rezultatai priklauso ir nuo aktyvaus dalyvių įsitraukimo bei išvadų, kurios kyla tiesioginėje ugdymo praktikoje. Todėl šios metodologijos strategijos atliepia egzistuojančias mokyklos gyvenimo realijas ir praktikų patirtį, kuri, anot Wilkinson'o, vadinama „kreidos veidu“ (2002, p. 130). Mūsų požiūris yra panašus į mokykloje atliekamo „sistemingo tyrimo“ supratimą, taip, kaip jį apibrėžia Hitchcock'as ir Hughes'as: „Moksliniai tyrimai gali padėti kelti klausimus apie mokymą ir mokymąsi [...], atliekant vertinamuosius tyrimus galima sutelkti dėmesį į mokymo ir pedagoginės politikos bei procesų veiksmingumą“ (2002, p. 5). Atsižvelgiant į šį kontekstą, toliau yra pateikti pagrindiniai metodologijos aspektai: tyrimo paradigma ir filosofiniai pagrindai, kokybinio tyrimo metodologija ir metodai, imtis, duomenų rinkimas, patikimumas bei pagrįstumas, etiniai aspektai.

2. Tyrimo paradigma ir filosofiniai pagrindai

Epistemologijos² pagrindas yra klausimas, pirma, kaip mes žinome tuos dalykus, kuriuos žinome, ir, antra, kiek dalykus, kuriuos mes manome, kad žinome, galime laikyti „tikrais“ (Hetherington, 2019). Galima teigti, kad tyrimų tikslas yra bandyti vis labiau priartėti prie „tiesos“, kartu pripažįstant, kad toji „tiesa“ gali būti laikoma, geriausiu atveju, sunkiai pasiekiamą. Pozityvistinė prasme³, „tiesos“, kaip „vienintelės“, įsivaizdavimas tokiose disciplinose kaip socialiniai mokslai gali atrodyti kiek supaprastintas, nes efektyvūs tyrimai būtinai pripažįsta faktą, kad klausimų yra tiek pat, kiek ir atsakymų, bent jau ten, kur dalyvauja žmonės. Tai yra pagrindas, kuriuo remdamiesi, GROWE projekto kontekste, apibrėžiame mūsų mokslinių tyrimų grupės filosofiją. Tai, kaip interpretuosime savo duomenis, priklauso nuo konteksto ir yra labai individualu, kaip ir besimokančiųjų reakcija į mokymo programą. Jei yra tiek „tiesos“ versijų, kiek yra jų interpretuojančių subjektų, būtina remtis vienu iš pagrindinių epistemologijos principų – idėja, kad „žinios / žinojimas“ reikalauja „žinovo“ (Campbell, 2004, p. 37). Campbell'as teigia, kad tam, jog „žinios / žinojimas“

¹ <https://eumoschool.eu/>

² Pažinimo teorija, filosofijos šaka, tirianti pažinimo prigimtį ir principus.

³ Susijęs su mokslu; empiriškai / kiekybiškai „įrodytos“ žinios.

egzistuoti, turi būti „žinovas“ – indas arba kanalas, per kurį šios žinios mus pasiektų ir būtų kognityviai apdorotos.

Labai svarbu tai, kad skirtingi „žinovai“ siūlo skirtingus kontekstus ir patirtį žinių aiškinimo procese. Žvelgiant iš epistemologinės perspektyvos, GROWE kontekste galime svarstyti, kad tyrėjai, mokytojai ir mokiniai yra skirtingi „žinovai“, todėl galiausiai skirtingai apibrėš šio tyrimo metu gautas „žinias“. Tokie skirtingi požiūriai suteikia esminę perspektyvą mūsų mokymo programai ir leidžia mums tobulinti, pertvarkyti jos aspektus, atsižvelgiant į tai, ką Guest ir kt. vadina „tekstūruotais atsakymais“ (2013, p. 114), kuriuos dalyviai atneša į tyrimo lauką.

Todėl mes, šio projekto partneriai, laikomės poststruktūralistinės tyrimų paradigmos⁴, suvokdami ją kaip anti-pozityvistinę epistemologiją. Poststruktūralizmas paprastai susijęs su „etikečių“ ar pasakojimų tyrinėjimu, siekiant nustatyti jų netinkamą „lipdymą“ ar interpretavimą – ypač atsižvelgiant į lyties, valdžios, socialinės klasės, moralės ar kitas normatyvias sampratas, atskleidžiant jų nestabilumą. Poststruktūralistinėje teorijoje taip pat pabrėžiamas būdas, kaip tai, ką suprantame kaip „tikrovę“, paprastai yra socialiai sukonstruota, anot poststruktūralizmo teoretiko Michel'io Foucault'o (1926 – 1984). Atliekant kokybinius⁵ „atsako“ tyrimus klasėje, tokie poststruktūralistiniai pagrindai atitinka, pavyzdžiui, Stanley Fish'o „socialinio skaitytojo atsako“ teoriją (1980), kuri apima grupinio skaitymo konteksto naudojimą, formuojantį tai, ką mokslininkas įvardija kaip „interpretuojančią bendruomenę“. Čia besimokantieji dirba kartu bei, remdamiesi tekstu, samprotauja, interpretuoja ir daro išvadas. Tokiu būdu, prasmė „gimsta“ socialiai derantis. Tyrėjas gali rinktis – būti dalyvaujančiu „interpretuojančios bendruomenės“ nariu arba, atvirkščiai, užimti antraeilį vaidmenį ir vadovauti, siūlydamas diskusijų temas ir sritis, tačiau nebūtinai reikšdamas asmenines mintis ir nuomone. Pastaroji strategija dera su mūsų pačių rekomendacija, pagal kurią specialistas veikiau atlieka įgalintojo, o ne tiesioginio dalyvio vaidmenį. Šis metodas kartais vadinamas „mokytojo sulaikymu“ (Chambers, 1993). Tai suteikia galimybę mokytojams-tyrėjams laisviau stebėti „besimokančiųjų kalbas“ ir vietoje daryti užrašus. Tokiu būdu tikimės, kad skaitytojų atsakymai bus viena efektyviausių pirminių priemonių renkant kokybinius duomenis.⁶

3. Kokybinio tyrimo metodologija ir metodai

Kokybinio tyrimo metodologija, kurioje dalyvavo GROWE projekto dalyviai, iš esmės gali būti vertinama kaip praktikų atliekamo tyrimo forma. Tai, kaip teigia Menter ir kt.:

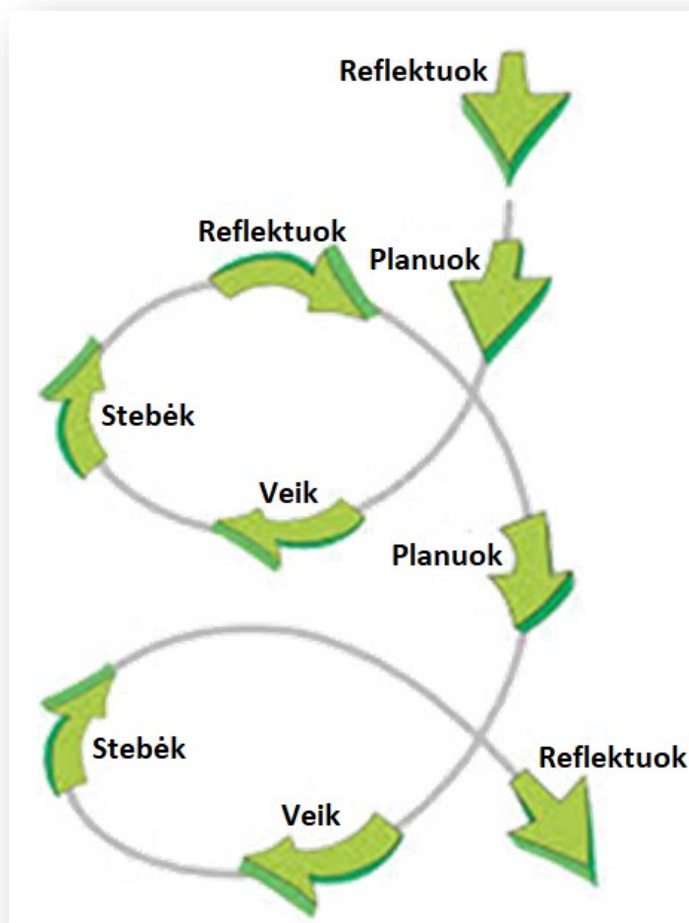
... reikia, kad asmenys, atliekantys tyrimą, ir tyrinėja, ir praktikuoja, dažnai jie yra „mokytojai-tyrėjai“. Paprastai toks tyrimas atliekamas, remiantis praktikuojančio asmens praktika, tačiau kartu dirbančių mokytojų tyrimai gali būti atliekami ir bendradarbiaujant grupei mokytojų-tyrėjų (2011, p. 4).

Be to, skatiname mokytojus vadovautis pagrindiniais „veiklos tyrimo“ principais „planuojant, atliekant ir peržiūrint“ savo ugdymo praktiką klasėje. Veiklos tyrimas, kaip pavaizduota toliau pateiktoje diagramoje, yra tyrimo metodas, besiremiantis refleksijos „ciklais“, kuomet reflektuojama praktinė veikla, ji iš naujo planuojama, tada seka plano įgyvendinimas, stebėjimas, įgyvendinto plano refleksija ir t. t. Čia refleksijos įgūdžiai yra prioritetiniai – pagrindinė priemonė vertinant praktikuojančio asmens gebėjimą matyti, ar jo praktika turi numatytą poveikį. Dėl šios priežasties, refleksija grįsta strategija bus pagrindinė praktikuojantiems įvertinant, kokių mastu GROWE mokymų programa daro norimą poveikį.

⁴ Su tyrimo epistemologija / metodologija susijusių įsitikinimų ar prielaidų spektras.

⁵ Skirtingai nuo „kiekybinio“ požiūrio, kokybiniai tyrimai yra pirmiausia susiję su neskaitinėmis duomenų formomis.

⁶ Aidan Chambers' 'Tell Me' taxonomy of questions can be useful prompts for stimulating 'book talk' / response discussions in classrooms: <https://www.hayes-pri.bromley.sch.uk/attachments/download.asp?file=1685&type=pdf>.

Yra keletas kokybinių tyrimų metodų, kurie, mūsų manymu, efektyviai naudoti renkant naudingus duomenis analizei, reikalingai įvertinti GROWE mokymų programos veiksmingumą. Be to, šie metodai suteikė medžiagos, kuri vėliau buvo panaudota rengiant priemonių rinkinį (atvirojo tipo švietimo išteklių). Metodai apima (bet neapsiriboja):

- Profesinį dienoraštį, kuriame fiksuojamas augantis GROWE programos mokytojų pasitikėjimas savimi ir tobulėjimo sritys, įgyvendinant GROWE mokymų programą.
- Interviu, klausimynus, daugiausia dėmesio skiriant dalyvių – GROWE programos mokytojų, mokytojų ir mokinių – mintims, jausmams ir požiūriui į mokymo programą.
- Praktikos vaizdo / garso įrašus.
- Klasinių veiklos ir besimokančiųjų darbų nuotraukas ar kitus skaitmeninius duomenis.
- Vertinimo duomenis – pvz., mokytojo vertinimus, bendraamžių / savęs vertinimus arba formuojamojo / pokalbiu grįsto vertinimo diskusijos su besimokančiais įrašus.

Dirbdami su santykinai mažu dalyvių skaičiumi, kaip jau minėjome anksčiau, duomenų rinkimui pasirinkome ne kiekybinį, o kokybinį metodą. Todėl „kodavome“ arba pateikėme tai, kas vadinama „turinio analize“, t. y. analizavome aukščiau nurodytus „žmogiškuosius duomenis“. Kokybiniai duomenys, tokiam projektui kaip GROWE, turi reikšmingų pranašumų dėl galimybės daugiau bendrauti, atkreipti dėmesį į niuansus, giliau patyrinėti dalyvio „istoriją“, parodyti pagarbą dalyviui kaip asmeniui.

4. Dalyvių atranka

GROWE projekte dalyvavo trys skirtingos tikslinės grupės: GROWE programos mokytojai, mokytojai-praktikai ir mokiniai. Siekiant užtikrinti tyrimo plano pagrįstumą, reikėjo atidžiai apsvarstyti kiekvienos grupės imties atrankos strategiją (Mukherji ir Albon, 2015), kuri buvo naudojama gautų duomenų analizei.

GROWE programos mokytojai: Iš viso 12 – po 3 iš kiekvienos projekto partnerių organizacijos. Iš pradžių buvo imtasi patogiosios atrankos. Kiekvienas konsorciumo partneris buvo atsakingas už 3 savo darbuotojų atrinkimą. Kad taptų GROWE programos mokytojais, šie darbuotojai turėjo atitikti du skirtingus kriterijus. Pirma, kiekvienas jų turėjo turėti patirties mokytojų rengimo srityje, antra, kiekvienas turėjo turėti pakankamas anglų kalbos žinias, kad galėtų visapusiškai dalyvauti tarptautiniuose GROWE mokymuose. Šiuo metu iš 12 GROWE programos mokytojų 9 yra partnerių organizacijų darbuotojai, o 3 – mokytojai, dirbantys mokyklose-asocijuotose projekto partnerėse.

Mokytojai-praktikai: Kiekvienas GROWE projekto mokytojas organizavo GROWE mokymus 8-9 mokytojams-praktikams, dirbantiems asocijuotose mokyklose. Esant galimybei, buvo siūloma pasirinkti mokyklas, dirbančias su mokiniais, kuriems reikalinga papildoma pedagoginė pagalba. Buvo pasirenkami vidurinės ugdymo grandies įvairių dalykų mokytojai (pvz.: gamtos mokslų, matematikos ar socialinių mokslų). Buvo itin svarbu, kad dalyvautų ne vien kalbos ir literatūros dalykų mokytojai, nes GROWE modelis siekia ugdyti DR ir SE įgūdžius visos bendrojo ugdymo programos apimtimi. Mokytojai buvo atrenkami pasitarus su atitinkamos mokyklos vadovybe. Šią tikslinės imties grupę iš viso sudarė 100 mokytojų – 25 iš kiekvienos šalies.

Mokiniai: Kiekvienas mokytojas taikė GROWE intervencijos modelį vienai klasei, kurioje vidutiniškai – 25 mokiniai. Buvo orientuojamasi į vidurinio ugdymo moksleivius nuo 5 klasės. Akademinei sėkmei priklauso nuo gerų DR ir SE įgūdžių, todėl jų reikia nuolat aktyviai mokyti nuo pat vidurinio ugdymo pradžios. GROWE programa pasiekė apie 2500 mokinių, tačiau stebėjimo duomenys buvo renkami apie 3 vienos klasės mokinius iš viso – 300 mokinių. Šiuo atveju buvo taikoma stratifikuota atranka, t. y. mokytojai kiekvienoje klasėje stebėjo aukštų, vidutinių ir žemų gebėjimų mokinių pažangą.

5. Duomenų rinkimas

Siekiant ištirti GROWE mokymų programos poveikį projekto dalyviams buvo parengta keletas duomenų rinkimo įrankių. Kiekvienas įrankis skirtas surinkti duomenis apie konkretų projekto aspektą. Taip buvo gauta išsami informacija, kuri padėjo mums visapusiškai suprasti GROWE modelio poveikį projekte dalyvaujantiems GROWE programos mokytojams, mokytojams-praktikams ir mokiniams. Toliau pateikiamas kiekvieno parengto duomenų rinkimo įrankio pagrindimas.

5.1. GROWE poveikis programos mokytojams

Pagrindinis GROWE projekto tikslas – ugdyti mokytojų rengėjų gebėjimą padėti mokytojams tenkinti mokinių DR ir SE ugdymo(si) poreikius. Norint stebėti ir įvertinti šio tikslo pasiekimą, buvo būtina ištirti GROWE programos mokytojų patirtis, kuri radosi GROWE programos mokymų metu. Tam buvo parengti du duomenų rinkimo įrankiai, padėję išbandyti GROWE mokymų programos poveikį ir – jei reikėtų poveikį sustiprinti –

atitinkamai ją koreguoti. Kvietėme suaugusiųjų GROWE programos mokytojus viso projekto metu pildyti profesinį dienoraštį, o baigus mokymus – užpildyti klausimyną.

5.1.1. Profesinis dienoraštis

Profesinio dienoraščio tikslas:

- išsiaiškinti, kaip efektyviai GROWE mokymų programa gali paremti mokytojų rengėjų pasitikėjimą savimi ir plėtoti jų įgūdžius, reikalingus GROWE mokymų įgyvendinimui,
- suprasti iš to kylančius mokytojų rengėjų profesinio tobulėjimo poreikius.

Kaip duomenų rinkimo priemonė, profesinis dienoraštis yra itin reflektyvus ir auto-etnografinio pobūdžio, todėl tai leido kiekvienam GROWE programos mokytojui dokumentuoti savo mintis, idėjas ir sprendimus, susijusius su GROWE mokymų programa. Nors ir reikėjo atsižvelgti į programos mokytojų socialinius ir kultūrinius kontekstus, buvo surinkti duomenys, kurie suteikė galimybę apibrėžti programos tobulinimo sritis. Visų dalyvaujančių GROWE programos mokytojų buvo prašoma pildyti profesinį dienoraštį visos GROWE programos vykdymo metu. Rekomendavome, kad profesinis dienoraštis būtų rašomas kiekvieno GROWE mokymų programos modulio pabaigoje, nes tai suteikia galimybę atidžiai apmąstyti kiekvieną mokymo etapą ir užfiksuoti profesinį tobulėjimą. Kvietėme įvardinti gerai pavykusius ir mažiau sėkmingus mokymo aspektus, ypatingą dėmesį atkreipiant į: metodus, kuriuos jie naudojo, kad palengvintų besimokančiųjų įsitraukimą; išteklius, kuriais naudojosi; formuojamuosius ir apibendrinamuosius vertinimus; grįžtamąjį ryšį, kurį teikė. Toliau yra pateiktas profesinio dienoraščio šablonas ir jo pildymo instrukcijomis (žr. 1 priedą).

5.1.2. Klausimynas po mokymų

Siekdami patikrinti GROWE mokymų programos veiksmingumą, GROWE programos mokytojams parengėme ir prašėme užpildyti klausimyną po mokymų (žr. 2 priedą). Klausimynas suteikė galimybę apmąstyti ir komentuoti kiekvieną GROWE mokymų programos skyrį. Pirmiausia, norėjome įvertinti programos aiškumą ir naudą, o tuo pačiu – kruopščiai išanalizuoti kompetencijų, vertinimo ir mokymosi veiklų tarpusavio dermę, ištirti teorinio pagrindo tvirtumą ir patikrinti, ar mokymo medžiaga yra aiški, tinkama bei aktuali. Jei kartais būtų paaiškėję, kad kuri nors / kelios / visos sritys turi trūkumų, galėtume juos ištaisyti ir užtikrinti tolesnį programos veiksmingumą.

Klausimyne derinamos vertinimo skalės, uždari ir atviri klausimai, t. y. ten, kur pateikiamos vertinimo skalės ar uždari klausimai, GROWE programos mokytojams yra suteikta galimybė išplėsti ir paaiškinti savo vertinimą. Paaiškinimai suteikia informacijos apie tai, ką konkrečiai programoje būtina patobulinti, o skalės reikšmių pasirinkimas atsakė į klausimą, kokie patobulinimai reikalingi – esminiai ar nedideli. Atviri klausimai yra skirti atsiliepimams apie atskirų modulių turinį. Atsakymai į juos papildė profesinio dienoraščio duomenis ir padėjo išsamiai peržiūrėti bei patobulinti programą.

Be to, adaptuotas klausimynas buvos pateiktas vienam kiekvienos organizacijos-partnerės vadovui, ekspertui ar pan. (žr. 3 priedą), kurio nuomonė „iš šalies“ sustiprino grįžtamojo ryšio patikimumą ir padėjo dar labiau patobulinti GROWE mokymų programą.

Tokiu būdu, iš profesinių dienoraščių bei klausimynų surinktų duomenų visuma padėjo nustatyti tobulintinas programos sritis ir užtikrino tinkamą jos stebėseną, o tai, savo ruožtu, padidins programos efektyvumą ateityje.

5.2. GROWE poveikis mokytojams

Antrasis GROWE projekto tikslas yra ugdyti mokytojų-praktikų kompetencijas, kad jie galėtų patenkinti mokinių dalykinio raštingumo ir socialinio-emocinio mokymosi poreikius. Šiam tikslui buvo skirti GROWE

programos mokymai. Siekiant stebėti ir vertinti jų veiksmingumą dalyvaujantiems mokytojams buvo naudojamos dvi duomenų rinkimo priemonės, sudarančios tris duomenų srautus: mokytojų klausimynas – prieš ir po mokymų bei GROWE užduočių portfolio.

Duomenų rinkimo priemonėmis, t. y. iš klausimynų ir portfolio, buvo gauti vienas kitą papildantys duomenys: iš klausimynų buvo surinkta mokytojų nuomonė, o iš portfolio – mokytojų veiklos / atliktų užduočių rezultatai bei šios veiklos / užduočių vertinimas, kurį atliko GROWE programos mokytojai. Duomenų įvairovė ir dvejopa perspektyva leido nuodugniai ištirti GROWE mokymų poveikį.

Abi priemonės buvo naudojamos tiriant besikeičiančias (augančias) mokytojų žinias bei supratimą apie DR ir SEĮ ugdymo svarbą; žinias, supratimą bei gebėjimą paremti ir palengvinti mokinių DR ir SEĮ mokymąsi bei įgyvendinti GROWE strategijas savo klasėse.

5.2.1. Mokytojų klausimynas

Mokytojų klausimynas buvo suskaidytas į du: klausimyną pildomą prieš mokymus (žr. 4 priedą) ir klausimyną pildomą po mokymų (žr. 5 priedą). Kiekviename klausimyne užduodami tie patys klausimai, kad būtų galima nustatyti ir įvertinti mokytojų kompetencijų pokyčius.

Mokytojai užpildė pirmąjį klausimyną prieš pradėdami GROWE mokymus, kad būtų galima fiksuoti kiekvieno mokytojo bazinį lygį kiekvienoje iš tiriamų sričių. Antrasis klausimynas buvo pildomas po GROWE mokymų, kad būtų galima nustatyti apibendrintą visų dalyvaujančių mokytojų vertinimą. Potencialūs atsakymų skirtumai tarp pirmojo ir antrojo klausimynų leido mums įvertinti mokymų poveikį. Kiekvienas dalyvaujantis mokytojas buvo paprašytas naudoti vieną slaptažodį visoms anketoms. Tai leido susieti klausimynus ir atlikti lyginamąją analizę, išlaikant anonimiškumą bei konfidencialumą.

Klausimynuose buvo užduoti du kontekstiniai klausimai – mokytojo mokomas dalykas ir profesinio darbo patirtis metais. Pirmasis klausimas leido suprasti dalykinio raštingumo ir socialinių-emocinių kompetencijų svarbą konkrečiam mokomajam dalykui. Antrasis klausimas sudarė galimybę įvertinti profesinės patirties sąsajas su GROWE modelio įgyvendinimu.

Klausimai pagrindinėje anketos dalyje daugiausia yra skirti duomenims apie mokytojų darbo praktiką. Jie apėmė vertinimo skalę, žymėjimo langelius ir kokybinius atsakymus. Vertinimo skalė ir žymėjimo langeliai leido tiesiogiai, išmatuojamai palyginti kiekvieno mokytojo pirmojo ir antrojo klausimyno duomenis, o kokybiniai atsakymai suteikė kontekstualių įžvalgų, padėjusių suprasti vertinimo skalės ir žymėjimo langelių pasirinkimus. Vertinimo skalė ganėtinai plati – 1–10, kad būtų galima vertinti labiau niuansuotai ir geriau suprasti situacijos pokytį (prieš ir po mokymų).

Klausimai buvo skirstomi į tris skyrius. Juose siekta išsiaiškinti mokytojų praktiką, susijusią su skirtingomis sritimis: pirmame skyriuje – praktiką, susijusią su DR, antrame – praktiką, susijusią SE kompetencijų ugdymu, trečiame skyriuje – praktiką naudojant autentiškus tekstus. Pirmiausia, buvo aiškinamasi, ar egzistuoja ryšys tarp žinių bei supratimo apie DR ir SEĮ ugdymo svarbą ir laiko, klasėje skiriamo DR ir SEĮ ugdymo strategijų mokymui bei DR ir SEĮ pritaikymui. Be to, buvo aiškinamasi, kokiose programos dalyse, kaip ir kokios strategijos naudojamos DR ir SEĮ ugdymui, ar mokiniams suteikiama galimybė praktikuoti DR ir SEĮ, kuriems DR ir SEĮ ugdymo aspektams skiriama daugiausia dėmesio. Buvo tiriama, ar šios pozicijos keičiasi dėka GROWE mokymų. Remiantis atliktomis portfolio užduotimis ir klausimynais, buvo nagrinėjamos ir galimos sąsajos tarp didėjančio mokytojų pasitikėjimo ir augančių kompetencijų. Be to, buvo renkami duomenys apie mokytojų patirtį naudojant autentiškus tekstus: kaip dažnai mokytojai juos naudoja, kokią naudą jaučia ir su kokiais sunkumais susiduria. Tai leido suprasti mokytojų požiūrį į autentiškus tekstus, ir tuo pačiu galėjome atkreipti į tai dėmesį mokymų metu.

5.2.2. GROWE užduočių portfolio

GROWE užduočių portfolio suteikė duomenų, kurie gilino mūsų supratimą apie mokymų ir programos poveikį dalyvaujantiems mokytojams. Portfolio sudaro 14 užduočių, kurias mokytojai atliks per penkis mokymų kurso modulius, o jų rezultatai iliustruoja bendrąsias ir specifines kompetencijas. Užduotys suteikia galimybę atlikti išsamią lyginamąją analizę ir gauti informaciją šiomis temomis: augančios mokytojų žinios bei supratimas apie DR ir SEĮ ugdymo svarbą; augančios mokytojų žinios bei supratimas apie GROWE strategijas ir metodus, skirtus mokinių DR ir SE įgūdžiam ugdyti; augantys mokytojų įgūdžiai įgyvendinti šias strategijas ir metodus.

Mokytojų žinios bei supratimas apie DR ir SEĮ ugdymo svarbą buvo stebimi ir vertinami atliekant 1.2 ir 1.3 užduotis. Mokytojų žinios bei supratimas kaip palaikyti ir plėtoti DR bei SE įgūdžius buvo stebimi ir vertinami atliekant 1.1, 2.1, 3.3, 4.3 ir 5.3 užduotis. Kaip mokytojams sekasi įgyvendinti GROWE intervencijos modelį, buvo stebima ir vertinama atliekant 2.2, 3.1, 3.2, 4.1, 4.2, 5.1 ir 5.2 užduotis.

Kiekvieną mokytojo-praktiko atliktą užduotį GROWE programos mokytojas turėjo įvertinti naudodamas nurodytus kriterijus. Jie pagrįsti veiklos tęstinumu ir leidžia įvertinti pažangą kaip „puikią“, „gerą“, „patenkinamą“, „pradmenys“. Šie kriterijai naudojami kaip formuojamojo vertinimo dalis ir padeda vertinamajam ir vertintojui suprasti, kokius kompetencijų komponentus vertinamasis yra įvaldęs, o kurioms sritims reikia skirti daugiau dėmesio. Apibendrinamasis aspektas leidžia stebėti programos veiksmingumą. Kiekvieno mokytojo apibendrinamieji įvertinimai buvo lyginami ir peržiūrimi, siekiant įvertinti mokymų programos poveikį.

5.3. GROWE poveikis mokiniams

Kad būtų galima nustatyti programos veiksmingumą ugdant mokytojų rengėjų, o vėliau ir mokytojų-praktikų, gebėjimus tenkinti mokinių DR bei SEĮ mokymosi poreikius, buvo būtina stebėti ir įvertinti GROWE intervencijos modelio poveikį patiems mokiniams. Šiuo tikslu buvo naudojamos dvi duomenų rinkimo priemonės: mokinių stebėsenos klausimynas ir pusiau struktūruoti grupiniai interviu. Klausimynas padėjo stebėti pažangą, kurią mokiniai padarė DR ir SEĮ lavinimo srityje projekto metu. Jis buvo pildomas projekto pradžioje ir pabaigoje. Interviu metu buvo tiriama, kokius pokyčius padėjo įgyvendinti GROWE intervencija; interviu buvo atliekami projekto pabaigoje. Dviejų perspektyvų duomenys užtikrino trianguliaciją ir taip sustiprino išvadų pagrįstumą ir patikimumą.

5.3.1. Mokinių stebėsenos klausimynas

Mokinių stebėsenos klausimynas (žr. 6 priedą) yra skirtas surinkti kelis duomenų srautus: kiekvienas mokytojas atliko trijų pasirinktų mokinių stebėjimą dviem nustatytais laiko momentais. Mokytojų buvo paprašyta pasirinkti tris tos pačios klasės mokinius, kurių DR ir SEĮ jie nori stebėti, atitinkančius šiuos parametrus: mokiny, pasižymintis aukštais dalyko pasiekimais; mokiny, pasižymintis vidutiniais dalyko pasiekimais; mokiny, pasižymintis žemais dalyko pasiekimais. Surinkus šių trijų skirtingus akademinius pasiekimus turinčių grupių duomenis ir užtikrinus reprezentatyvią kiekvienos grupės imtį, atsirado galimybė ištirti, ar GROWE intervencija gali būti vienodai veiksminga visoms besimokančiųjų (t. y. įvairius akademinius pasiekimus turinčiųjų) grupėms, ar labiau tinka tam tikrų akademinių pasiekimų mokinių DR ir SE įgūdžiams plėtoti. Mokytojų buvo paprašyta stebėsenos klausimyną užpildyti projekto pradžioje ir pabaigoje. Pirmasis vertinimas buvo mokinio atskaitos taškas. Užpildžius klausimyną antrą kartą, buvo galima įvertinti kiekvieno mokinio pažangą per projekto laikotarpį. Tai leido tyrimo grupei nustatyti galimas santykinės pažangos, padarytos DR ir SEĮ srityse, tendencijas.

Kaip minėta, mokytojai turėjo įvertinti kiekvieno mokinio DR ir SE įgūdžius. Kadangi šios sritys itin daug apimančios, GROWE projekte jos yra susiaurintos: DR srityje pasirinkta „Skaitymo supratimo“, „Rašymo mokymuisi“ ir „Bendradarbiavimo pokalbio“ kryptys, o SE kompetencijų srityje – „Savimonės“ ir „Tarpusavio santykių“ kryptys. Taip duomenys tapo tinkamos apimtys (ne per platūs / siauri) ir nuoseklūs. Kiekvienai kryptiai įvertinti buvo apibrėžti atitinkami gebėjimai (žr. 7 priedą). „Savimonės“ ir „Tarpusavio santykių“ gebėjimų aprašai yra iš CASEL SEM programos (CASEL, 2021)⁷, o „Skaitymo supratimo“, „Rašymo mokymuisi“ ir „Bendradarbiavimo pokalbio“ gebėjimų aprašus parengė GROWE tyrimo grupė, remdamasi EEF ataskaita apie raštingumo gerinimą vidurinėse mokyklose.⁸ Šie aprašai suteikė mokytojams vertingos informacijos apie konkrečius įgūdžius, kuriuos apima kiekviena DR ir SE kryptis.

Mokinių pažanga buvo vertinama pagal taip vadinamus „Aprašomuosius portretus“ (Pen Portraits) ir „Lygių aprašus“ (Level Descriptors), žr. 8 priedą. Juose įvardintos keturios pasiekimų grupės, atitinkančios GROWE užduočių portfolio pasiekimų grupes – „Puiku“, „Gerai“, „Patenkinama“, „Pradmenys“, ir nurodomi kiekvienos grupės lygiai (9-10 / 6-8 / 3-5 / 1-2). Aprašomieji portretai / lygių aprašai apibūdina mokinio DR ir SE gebėjimų pasiekimus (nuo mažiausių iki didžiausių). Mokytojai turėjo jais remtis nusprenddami, į kurią grupę (puiku / gerai / patenkinama / pradmenys) patenka mokinio pasiekimai (buvo siūloma taikyti „geriausiai tinka“ principą), o tada įvertinti, koku lygiu (9-10 / 6-8 / 3-5 / 1-2) toje grupėje mokinytis dirba.

Šie išsamūs duomenys leido stebėti DR ir SE kompetencijų tobulėjimą. Galėjome nustatyti, ar DR ir SE srityse yra pasiekiami panašūs pažangos tempai, ir ar tam tikroje DR ar SE srityje daroma didesnė pažanga, palyginti su kitomis sritimis. Taip galėjome ištirti santykinę pažangą tarp aukštų, vidutinių ir žemų pasiekimų mokinių ir matysime, ar pažanga yra nuosekli visose gebėjimų grupėse, o jei ne, tai kurių gebėjimų grupės mokiniai palankiau reaguoja į GROWE intervencijos modelį.

Galiausiai, stebėsenos duomenys buvo analizuojami kartu su mokytojų klausimynu po mokymų. Galėjome ištirti, kokį poveikį mokinių pažangai daro pusiausvyra tarp aiškaus DR ir SE ugdymo strategijų įsisavinimo ir galimybių taikyti šias strategijas. Taip pat galėjome suprasti, ar pamokoje DR ir SE skirtas dėmesys daro įtaką mokinių pažangai ir ar konkrečioms DR ir SE kryptims skirtas mokymo laikas yra susijęs su didesne pažanga tose srityse.

5.3.2. Mokinių interviu

Pusiau struktūruoti grupiniai interviu (žr. 9 priedą) buvo skirti papildyti mokinių stebėsenos duomenis ir užfiksuoti „mokinio balsą“. Jie buvo vykdomi projektui pasibaigus, taip suteikiant mokiniams galimybę visapusiškai apmąstyti, kuriose DR ir SE srityse jie jaučiasi padarę pažangą.

Pasirinkti pusiau struktūruoti interviu, nes šis metodas suteikia lankstumo, lyginant su struktūruotais interviu, tačiau užtikrina tam tikrą duomenų standartizavimą, kurio nestrukūruoti interviu neturi. Pagrindiniai klausimai (bendri visiems interviu) užtikrina, kad būtų pasiektas tam tikras standartizacijos laipsnis, tačiau tuo pačiu kiekvienas tyrėjas turėjo galimybę prirėikus išsiaiškinti papildomą informaciją, išplėsti, patvirtinti ar patikslinti konkrečius atsakymus. Gauti gausūs duomenys padėjo giliau suprasti, kaip mokiniai mąsto, ką supranta.

Pagrindiniai klausimai buvo dedukciniai, kad mokiniai galėtų apmąstyti mūsų pasirinktas DR kryptis („Skaitymo supratimas“, „Rašymas mokymuisi“ ir „Bendradarbiavimo pokalbis“) ir SE kryptis („Savimonė“

⁷ CASEL (2021): *What is SEL?* Prieiga internetu: <https://casel.org/sel-framework/> (žiūrėta: 2021 02 24).

⁸ Quigley, A. and Coleman, R. (2019) *Improving Literacy in Secondary Schools. Guidance Report. Education Endowment Foundation*. Prieiga internetu: https://educationendowmentfoundation.org.uk/public/files/Publications/Literacy/EEF_KS3_KS4_LITERACY_GUIDANCE.pdf (žiūrėta 2021 02 24).

bei „Tarpusavio santykių įgūdžiai“). Tačiau jie buvo atviri, kad būtų galima pateikti individualius atsakymus, taip suteikiant mokiniams daugiau galimybių kontroliuoti pokalbio kryptį. Pateikiami pasiūlymai, kokias sritis tyrėjai galėtų ištirti.

Rekomenduojami grupiniai interviu, juose galėjo dalyvauti 5/6 mokiniai, vadovaujami dalyko mokytojo ir, esant poreikiui, GROWE programos mokytojo. Jei įmanoma, interviu turėjo atlikti mokytojai-praktikai, kad būtų užtikrintas tam tikras ryšys tarp pokalbio dalyvių. Dalyvaujantys mokiniai turėjo būti atrenkami pasitarus su GROWE programos mokytoju.

Interviu turėjo būti įrašytas pageidautina vaizdo įrašu, o jei tai neįmanoma, garso įrašu. Taip tyrėjai galėjo susitelkti į pokalbio metu kylančius klausimus, tačiau duomenys buvo užfiksuoti ir vėliau juos buvo galima iššifruoti analizei.

Kiekvienas GROWE programos mokytojas turėjo prižiūrėti vieną grupės interviu.

6. Patikimumas ir validumas

Kokybiniai tyrimai yra, kaip tvirtina Kirk'as ir Miller'is, „ypatinga socialinių mokslų tradicija, kuri iš esmės priklauso nuo žmonių stebėjimo jų pačių teritorijoje ir bendravimo su jais jų kalba, jų pačių sąlygomis“ (1986, p.9). Taigi, kokybinių tyrimų tyrėjai yra priklausomi nuo subjektyvių požiūrių, žmogiškųjų užgaidų, nuomonių, kurios gali būti labiau pagrįstos jausmais ir emocijomis, o ne objektyvumu, todėl suprasti, koku mastu toks tyrimas gali būti laikomas patikimu ir pagrįstu, gali būti sudėtinga. Kaip tada mes, kaip tyrėjų komanda, užtikriname galutinių GROWE išvadų bei rekomendacijų patikimumą ir pagrįstumą? Kad tai pasiektume, kėlėme sau toliau išvardintus klausimus ir laikėmės šių principų:

- *Kokias tendencijas galime įžvelgti skirtingų šalių partnerių atliktuose tyrimuose?*
- *Koks buvo mokytojų praktikų ir besimokančiųjų įsitraukimo lygmuo įgyvendinant projektą, ir kokią įtaką tai galėjo daryti jų atsakymų patikimumui?*
- *Kokį patikimumo lygį priskiriame skirtingų specialistų liudijimams?*
- *Kokie tyrimų proceso ir rezultatų trūkumai paprastai pastebimi įvairiose šalyse partnerėse? Kaip mes į tai atsižvelgėme?*
- *Kiek galima apibendrinti ar pakartoti padarytas išvadas?*
- *Kurie mokymo kintamieji paprastai daro įtaką mokymo programos įgyvendinimui, ir kaip jie skiriasi šalyse partnerėse?*
- *Kokie veiksniai daro didžiausią įtaką vaikų mokymuisi ir kaip jie skiriasi šalyse partnerėse?*
- *Kur slypi neaiškumai? Ką dar galime padaryti, kad „išlygintume“ bet kokius tyrimų duomenų neatitikimus?*

Taip pat taikėme „trianguliacijos“ metodą, kai, siekiant padidinti tyrimo pagrįstumą ir patikimumą, kartu taikomi trys ar daugiau duomenų rinkimo metodų.

7. Etiniai aspektai

Didžiosios Britanijos švietimo tyrimų asociacijos (BERA: The British Educational Research Association) „Etikos gairės švietimo tyrimams“ (2014) 11 straipsnyje teigiama:

Tyrėjai turi imtis visų būtinų priemonių užtikrindami, kad visi tyrimo dalyviai suprastų procesą, kuriame jie dalyvaus, įskaitant tai, kodėl jų dalyvavimas yra būtinas, kaip duomenys bus naudojami, kaip ir kam tyrimas bus pateikiamas (2014, p. 5).

Laikydami BERA ir Glosteršyro universiteto mokslinių tyrimų etikos gairių bei rekomendacijų, savo projekto tyrimuose turėjome atsižvelgti į tokią pagrindinę informaciją: dalyvių skaičius, jų amžius; kaip galima užtikrinti besimokančiųjų ir jų tėvų sutikimą dalyvauti tyrime, kaip dalyvis gali pasitraukti iš tyrimo, jei to pageidauja; kaip saugiai rinkti duomenis, užtikrinti jų anonimiškumą ir tinkamai saugoti (žr. toliau). Rekomendavome, kad mūsų mokyklos-partnerės išplatintų „Dalyvio informavimo ir sutikimo lapą“. Dalyvių sutikimas apėmė sutikimą įrašyti bei naudoti vaizdo ir / ar garso įrašus ir nuotraukas duomenų analizei ir galimai informacijos sklaidai ateityje. Etikos požiūriu labai svarbu, kad:

- Dalyviams būtų aiškiai – nenaudojant profesinio žargono ar pernelyg akademinės kalbos – paaiškintas projekto tikslas ir uždaviniai.
- Dalyviams būtų paaiškinta, kokias teises jie turi, pavyzdžiui, pasitraukimo ir apsaugos nuo žalos, ir užtikrinta, kad atliekant tyrimus būtų paisoma jų nuomonės.
- Būtų atsižvelgta į dalyvių anonimiškumą, susijusį su asmeniniais duomenimis ir duomenimis, kuriais gali dalytis kiti dalyviai ar kuriais bus dalijamasi tyrimų sklaidos metu, pvz., projekto priemonių rinkinyje (atvirasis išteklius).
- Būtų žinoma, kaip ir kur bus saugomi surinkti duomenys ir kas su jais bus daroma pasibaigus projektui.
- Būtų pabrėžtas numatomas tyrimo proceso ir rezultatų skaidrumas.

Kaip projekto partneriai ir tyrėjai, esame atsakingi, kad mūsų dalyvių duomenys būtų saugiai saugomi ir tinkamai bei etiškai naudojami. Turime laikytis ne tik universiteto etikos ir valdymo protokolo, bet ir BERA gairių (minėtų aukščiau), taip pat atidžiai apsvarstyti, kas turi prieigą prie dalyvių duomenų ir kaip užtikrinti anonimiškumą. Atsižvelgdami į šiuos veiksnius, patys naudojome ir kitiems tyrėjams ateityje rekomenduojame naudoti „Duomenų valdymo planą“.

Šaltiniai

1. British Educational Research Association (BERA) (2018) *Ethical guidelines for educational research*. 4th edn. Pasiukiama: <https://www.bera.ac.uk/researchers-resources/publications/ethical-guidelines-for-educational-research-2018> (žiūrėta: 22 sausio, 2021).
2. Campbell, K. (2004) *Jacques Lacan and Feminist Epistemology*. London: Taylor and Francis.
3. CASEL (2021) *What is SEL?* Pasiukiama: <https://casel.org/sel-framework/> (žiūrėta: 24 vasario, 2021).
4. Chambers, A. (1993) *Tell Me: Children, Reading and Talk*. Stroud: Thimble Press.
5. Fish, S. (1980) *Is there a text in this class?* Cambridge MA: Harvard Univ. Press.
6. Guest, G. et al. (2013) *Collecting Qualitative Data: A Field Manual for Applied Research*. London: SAGE.
7. Hetherington, S. (2019) *What is Epistemology?* London: Wiley.
8. Hitchcock, G. and Hughes, D. (2002) *Research and the Teacher*. London: Taylor and Francis.
9. Kirk, J. and Miller, M. (1986) *Reliability and Validity in Qualitative Research*. London: SAGE.
10. Menter, I. et al. (2011) *A Guide to Practitioner Research in Education*. London: SAGE.
11. Mukherji, P. and Albon, D. (2015) *Research Methods in Early Childhood*. 2nd edn. London: Sage.
12. Quigley, A. and Coleman, R. (2019) *Improving Literacy in Secondary Schools. Guidance Report*. Education Endowment Foundation. Pasiukiama: https://educationendowmentfoundation.org.uk/public/files/Publications/Literacy/EEF_KS3_KS4_LITERACY_GUIDANCE.pdf (žiūrėta: 24 vasario, 2021).
13. Wilkinson, D. (2002) *The Complete Guide to Practitioner Research*. London: Taylor and Francis.

GROWE programos mokytojai: Profesinis dienoraštis

Norėtume sužinoti, kaip efektyviai GROWE mokymų programa padėjo jūsų pasitikėjimui rengiant GROWE mokymus, ir suprasti profesinio tobulėjimo sritis, kurias atskleidėte rengdami mokymus.

Todėl norėtume Jūsų paprašyti visą laikotarpį, kol dirbsite su savo mokytojų-praktikų grupe, pildyti šį profesinį dienoraštį.

Apmąstykite kiekvieną GROWE mokymų programos modulį pagal toliau pateiktą šabloną. Jei galite, pildykite šį dienoraštį anglų kalba (nesant galimybės, gimtąja kalba).

Rekomenduojame dienoraštį pildyti reguliariai, ne rečiau nei kiekvieno programos modulio pabaigoje, kad užfiksuotumėte savo nuolatinį profesinį tobulėjimą.

Pildymo data:	Modulis:
STIPRYBĖS: Identifikuokite ir apmąstykite stipriuosius savo, kaip GROWE programos mokytojo, mokymo aspektus – kas Jums sekėsi ir kodėl.	
TOBULINTINOS SRITYS: Identifikuokite ir apmąstykite mažiau nusisekusius savo, kaip GROWE programos mokytojo, mokymo aspektus – kas Jums mažiau sekėsi ir kodėl.	
MOKYMO DALYVIŲ ĮSITRAUKIMAS: Apmąstykite, kaip Jūs skatinate mokymų dalyvių įsitraukimą, apibrėžiant mokymų uždavinius, išryškinant tobulinamas kompetencijas ir atliekant užduotis.	
SAVIREFLEKSIJA: Apmąstykite projekto poveikį Jūsų, kaip švietėjo, tobulėjimui.	

Pildymo data:	Modulis:
ŠALTINIAI: Apmąstykite šaltinių, kuriais naudojotės rengdamiesi mokymams, naudingumą – GROWE medžiagą ar kitus papildomus šaltinius.	
VERTINIMAS: Apmąstykite formuojamuosius ir apibendrinamuosius vertinimus, kuriuos atlikote siekdami mokymų dalyvių pažangos šio modulio mokymosi metu. Kokią įtaką turėjo Jūsų grįžtamasis ryšys ir kaip jį būtų galima sustiprinti?	

GROWE programos mokytojai: Klausimynas po mokymų

Atgalinis ryšys apie GROWE mokymų programą

Norėtume sužinoti apie Jūsų patirtį įgyvendinant GROWE mokymų programą (toliau – Programa). Norėtume suprasti, kiek Programa Jums buvo aiški ir naudinga įgyvendinant mokymus, ką ir kaip pakeisti / papildyti, kad padidintume jos veiksmingumą ir tinkamumą.

Perskaitykite toliau pateiktus klausimus ir atsakykite į juos kuo išsamiau. Jūsų atsakymai bus naudojami tobulinant Programą.

Pagrindimas

Pagalvokite apie Programos pagrindimą, kuriame išdėstyta, kodėl GROWE modelis yra būtinas, pateikiant teorinius pagrindus ir DR bei SEJ srities tyrimus, kuriais jis paremtas (Programos skyrius „Pagrindimas“).

- *Kaip sėkmingai Programa paaiškina, kodėl reikia integruotai ugdyti DR ir SE kompetencijas, ir kaip jas galima ugdyti kartu?*

Apibraukite vieną atsakymą:

Labai sėkmingai Sėkmingai Ganėtinais sėkmingai Visiškai nesėkmingai

Jei nepasirinkote atsakymo „labai sėkmingai“, prašome nurodyti, ko trūko:

Bendrosios ir specifinės kompetencijos

Prašome apsvarstyti Programos kompetencijas K1-K4 (Programos skyrius „Bendrosios ir specifinės profesinės kompetencijos“), kurias mokytojai turi įvaldyti, kad galėtų įgyvendinti GROWE modelį.

- *Kaip manote, ar yra kompetencijų, kurios sukėlė nesusipratimus ar klaidingas mokymų dalyvių interpretacijas?*

Apibraukite vieną atsakymą:

Taip Ne

Jei pasirinkote atsakymą „taip“, įvardinkite, kokios tai kompetencijos ir kokio pobūdžio nesusipratimai buvo patirti :

Mokymų programos struktūra ir metodologija

Prašome apsvarstyti Programos struktūros paaiškinimą ir pateiktas gaires, kaip geriausiai perteikti programą (Programos skyrius „Mokymų kurso struktūra ir metodologija“). Apmąstykite savo tiesioginę mokymų patirtį.

- *Ar manote, kad programos struktūroje trūksta aiškumo ar balanso?*

Apibraukite vieną atsakymą:

Taip Ne

Jei pasirinkote atsakymą „taip“, nurodykite konkrečias sritis, kurios stokoja aiškumo.

- *Kiek naudingos Jums buvo gairės, kaip įgyvendinti mokymus?*

Apibraukite vieną atsakymą:

Labai naudinga Naudinga Bemaž naudinga Visiškai nenaudinga

Jei nepasirinkote atsakymo „labai naudinga“, prašome nurodyti, kas konkrečiai turėtų būti labiau paaiškinta, papildomai pateikta, kad Jūsų mokymai būtų sklandesni ir sėkmingesni:

Mokymų modulių pateiktys

Prašome apsvarstyti savo patirtį rengiant ir vykdant kiekvieno modulio mokymus. Mums įdomu išgirsti, kaip, Jūsų manymu, Programa galėtų būti patobulinta, kad jos įgyvendinimas būtų dar efektyvesnis. Pirmiausia pagalvokite apie modulius (Moduliai 1-5) apskritai.

- *Kiek naudinga Jums buvo kiekvieno modulio struktūra?*

Apibraukite vieną atsakymą:

Labai naudinga Naudinga Bemaž naudinga Visiškai nenaudinga

Paašškinkite savo atsakymą:

- *Ar yra patobulinimų, kuriuos būtų galima atlikti kiekviename modulyje, kurie padėtų Programą tinkamiau ir lengviau naudoti?*

Paaiškinkite savo atsakymą:

- *Ar manote, kad kompetencijos, mokymo(si) veikla ir vertinimai yra apgalvoti ir gerai suderinti?*

Apibraukite vieną atsakymą:

Taip Ne

Jei pasirinkote atsakymą „ne“, paaiškinkite savo pasirinkimą:

Dabar pagalvokite apie kiekvieną modulį atskirai (Moduliai 1-5) ir apsvarstykite toliau pateiktus klausimus.

1 modulis

- *Kurie modulio aspektai buvo naudingi ir kuo konkrečiai?*

Aprašykite detaliau:

- *Kurie modulio aspektai turi būti peržiūrėti ir kodėl?*

Aprašykite detaliau:

2 modulis

- *Kurie modulio aspektai buvo naudingi ir kuo konkrečiai?*

Aprašykite detaliau:

- *Kurie modulio aspektai turi būti peržiūrėti ir kodėl?*

Aprašykite detaliau:

3 modulis

- *Kurie modulio aspektai buvo naudingi ir kuo konkrečiai?*
Aprašykite detaliau:

- *Kurie modulio aspektai turi būti peržiūrėti ir kodėl?*
Aprašykite detaliau:

4 modulis

- *Kurie modulio aspektai buvo naudingi ir kuo konkrečiai?*
Aprašykite detaliau:

- *Kurie modulio aspektai turi būti peržiūrėti ir kodėl?*
Aprašykite detaliau:

5 modulis

- *Kurie modulio aspektai buvo naudingi ir kuo konkrečiai?*
Aprašykite detaliau:

- *Kurie modulio aspektai turi būti peržiūrėti ir kodėl?*
Aprašykite detaliau:

Vertinimas

Mums svarbu sužinoti apie Jūsų patirtį naudojant vertinimo kriterijus (Programos skyrius „Vertinimas“), įvertinant savo besimokančiųjų kiekvienos patobulintos kompetencijos rezultatus.

- Kiek naudingi buvo vertinimo kriterijai vertinant mokymų dalyvių kompetencijų?*

Apibraukite vieną atsakymą

Labai naudingi

Naudingi

Bemaž naudingi

Visai nenaudingi

Jei nepasirinkote atsakymo „labai naudingi“, nurodykite, kaip jie galėtų būti patobulinti:

- Kaip aiškiai buvo perteikiamos esminės kiekvienos kompetencijos sudedamosios dalys?*

Apibraukite vieną atsakymą:

Labai aiškiai

Aiškiai

Bemaž aiškiai

Visiškai neaiškiai

Jei nepasirinkote atsakymo „labai aiškiai“, nurodykite, kurie vertinimo kriterijai turi būti paaiškinti ir kodėl:

Bendrieji komentarai

- Ar turite kitų komentarų, kurie padėtų pagerinti Programos naudingumą, aiškumą ir aktualumą?*

Pateikite kuo daugiau informacijos:

Labai ačiū už laiką, kurį praleidote teikdami mums atsiliepimus. Jūsų indėlis yra neįkainojamas peržiūrint ir tobulinant Programą.

3 priedas: Klausimynas organizacijų ekspertams

GROWE organizacijų ekspertai: Klausimynas po mokymų

Atgalinis ryšys apie GROWE mokymų programą

Norėtume paprašyti Jūsų atsiliepimų apie GROWE mokymų programą (toliau – Programa). Maloniai prašome susipažinti su Programa ir atsakyti į toliau pateiktus klausimus kuo išsamiau. Jūsų atsakymai bus naudojami tobulinant Programą.

Pagrindimas

Prašome įvertinti Programos pagrindimą, kuriame išdėstyta, kodėl GROWE modelis yra svarbus, pateikiant teorinius pagrindus ir DR bei SE srities tyrimus, kuriais šis modelis remiasi (Programos dalis „Pagrindimas“).

- *Kaip sėkmingai Programa paaiškina, kodėl reikia integruotai ugdyti DR ir SE kompetencijas, ir kaip jas galima ugdyti kartu?*

Apibraukite vieną atsakymą.

Labai sėkmingai

Sėkmingai

Bemaž sėkmingai

Visiškai nesėkmingai

Jei nepasirinkote atsakymo „labai sėkmingai“, paaiškinkite, kokio pagrindimo pasigendate:

Bendrosios ir specifinės kompetencijos

Prašome įvertinti Programos kompetencijas K1-K4 (Programos skyrius „Bendrosios ir specifinės profesinės kompetencijos“), kurias mokytojai turi įvaldyti, kad galėtų įgyvendinti GROWE modelį.

- *Kaip manote, ar yra kompetencijų, kurios gali sukelti nesusipratimų ar klaidingų interpretacijų?*

Apibraukite vieną atsakymą:

Taip

Ne

Jei pasirinkote atsakymą „taip“, įvardinkite tas kompetencijas ir paaiškinkite, kokio pobūdžio nesusipratimus ar interpretacijas patyrėte:

Mokymų programos struktūra ir metodologija

Prašome įvertinti Programos struktūros paaiškinimą ir pateiktas gaires (Programos skyrius „Mokymų kurso struktūra ir metodologija“).

- *Ar manote, kad Programos struktūroje trūksta aiškumo ar balanso?*

Apibraukite vieną atsakymą:

Taip Ne

Jei pasirinkote atsakymą „taip“, nurodykite, kokios sritys reikalauja didesnio paaiškinimo ar balanso:

- *Kaip manote, kiek mokytojų rengėjui naudingos gairės, kaip rengti mokymus?*

Apibraukite vieną atsakymą:

Labai naudinga Naudinga Bemaž naudinga Visiškai nenaudinga

Jei nepasirinkote atsakymo „labai naudinga“, nurodykite, kas konkrečiai turėtų būti labiau paaiškinta, atskleista:

Mokymų modulių pateiktys

Mums svarbu sužinoti Jūsų nuomonę, kaip Programa galėtų būti patobulinta, kad jos įgyvendinimas taptų dar efektyvesnis. Pirmiausia pagalvokite apie visus modulius (Moduliai 1-5) bendrai.

- *Kaip manote, kiek naudinga kiekvieno modulio pateiktis?*

Apibraukite vieną atsakymą:

Labai naudinga Naudinga Bemaž naudinga Visiškai nenaudinga

Paaiškinkite, praplėskite savo atsakymą:

- *Ar yra patobulinimų, kuriuos būtų galima atlikti kiekviename modulyje, kurie padėtų Programą tinkamiau ir lengviau naudoti?*

Paaiškinkite, praplėskite savo atsakymą:

- *Ar manote, kad kompetencijos, mokymo(si) veikla ir vertinimai yra apgalvotai ir tinkamai suderinti?*

Apibraukite vieną atsakymą:

Taip Ne

Jei pasirinkote atsakymą „ne“, plačiau paaiškinkite ir pagrįskite savo pasirinkimą:

Dabar pagalvokite apie kiekvieną modulį atskirai (Moduliai 1-5) ir apvarstykite toliau pateiktus klausimus.

Moduliai 1 - 5

- *Kaip manote, kurie atskirų modulių aspektai yra labiausiai naudingi ir kodėl? Nurodykite konkretų modulį ir plačiau paaiškinkite, kuo jis naudingas:*

- *Kaip manote, kurie atskirų modulių aspektai yra tobulintini ir kodėl? Nurodykite konkretų modulį ir plačiau paaiškinkite, kas turi būti patobulinta:*

Vertinimas

Prašome peržiūrėti vertinimo kriterijus (Programos dalis „Vertinimas“), kurie bus naudojami vertinant besimokančiųjų kiekvienos kompetencijos rezultatus.

- *Kaip manote, kiek vertinimo kriterijai yra naudingi vertinant besimokančiųjų kompetencijas?*

Apibraukite vieną atsakymą:

Labai naudingi Naudingi Bemaž naudingi Visiškai nenaudingi

Jei nepasirinkote atsakymo „labai naudingi“, paaiškinkite plačiau, kaip vertinimo kriterijai turėtų būti patobulinti:

- *Kaip aiškiai perteikti esminiai kompetencijų komponentai?*

Apibraukite vieną atsakymą:

Labai aiškiai

Aiškiai

Bemaž aiškiai

Visiškai neaiškiai

Jei nepasirinkote atsakymo „labai aiškiai“, nurodykite, kurie vertinimo kriterijai turi būti plačiau paaiškinti ir kodėl:

Bendrieji komentarai

- *Ar turite kitų komentarų, kurie padėtų pagerinti Programos naudingumą, aiškumą ir aktualumą?*

Pateikite savo siūlymus kaip galima detaliau:

Labai ačiū už Jūsų laiką, kurį praleidote teikdami mums atsiliepimus. Jūsų indėlis yra neįkainojamas peržiūrint ir tobulinant Programą.

GROWE: MOKYTOJO KLAUSIMYNAS PRIEŠ MOKYMUS

Užpildykite klausimyną prieš GROWE programos mokymus.

Dėkojame, kad sutikote dalyvauti GROWE projekte. Esame dėkingi, kad užpildysite šį klausimyną. Tai padės mums suprasti, kokį poveikį GROWE programos mokymai gali turėti Jūsų darbui klasėje. Prašome atsakyti į klausimus kuo išsamiau.

Pirmiausia norėtume paprašyti pasirinkti savo slaptažodį, žinomą tik Jums. Tai leis mums stebėti Jūsų atsakymus, tačiau jie liks visiškai anoniminiai. Prašysime Jūsų naudoti tą patį slaptažodį kiekviename klausimyne, kurį pildysite, todėl atidžiai jį pasirinkite, įrašykite ir įsiminkite!

Slaptažodis:

Prašome atsakyti į šiuos klausimus:

A. Kokioje šalyje dirbate?

B. Kokio dalyko mokote?

C. Kiek metų dirbate ?

Apibraukite vieną : 0-4 5-9 10-14 15+

Prašome atsakyti į klausimus, esančius kitame puslapyje.

1. Kaip manote, kiek svarbūs yra raštingumo įgūdžiai, kad mokiniai sėkmingai mokytųsi Jūsų dalyko?

Prašome įvertinti skalėje 1-10, kuomet 1 = „visiškai nesvarbūs“, 10 = „iš tiesų, labai svarbūs“

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Paaškindite savo pasirinkimą:

2. Šiuo metu, kiek dėmesio skirate raštingumo įgūdžių ugdymui mokydami savo dalyko?

Pažymėkite vieną langelį:

Kiekvieną pamoką ☐

Daugumoje pamokų ☐

Reguliariai, bet mažumoje pamokų ☐

Retai ☐

Paaškindite savo pasirinkimą:

3. Kurioms iš išvardytų raštingumo sričių, jei tokių yra, skirate savo mokymo laiko?

Pažymėkite langelį, kuris tiksliausiai atspindi Jūsų mokymo praktiką, prie kiekvienos raštingumo srities:

	Labai tikėtina	Tikėtina	Mažai tikėtina	Visai netikėtina
Skaitymo suvokimas	☐	☐	☐	☐
Rašymas mokymuisi	☐	☐	☐	☐
Bendradarbiavimo pokalbis	☐	☐	☐	☐

4. Apsvarstykite, ar kiekvienoje iš raštingumo sričių: mokote savo mokinius konkrečių strategijų, kurios padėtų jiems išsiugdyti raštingumo įgūdžius; suteikiate jiems galimybę raštingumo įgūdžius praktikuoti; viena ir kita.

Pažymėkite vieną langelį kiekvienai raštingumo sričiai:

	Mokau specifinių strategijų	Leidžiu praktikuotis	Viena ir kita
Skaitymo suvokimas	☐	☐	☐
Rašymas mokymuisi	☐	☐	☐
Bendradarbiavimo pokalbis	☐	☐	☐

Paaiškinkite savo pasirinkimą:

5. Kokias strategijas, jei tokių yra, laikote ypač veiksmingomis ir kodėl?

6. Kaip manote, kiek svarbūs yra socialiniai-emociniai įgūdžiai, kad mokiniai galėtų sėkmingai mokytis Jūsų dalyko?

Prašome įvertinti skalėje 1-10, kuomet 1 = „visiškai nesvarbūs“ ir 10 = „iš tiesų, labai svarbūs“

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Paaiškinkite savo pasirinkimą:

7. Šiuo metu, kiek dėmesio skiriate socialiniams-emociniams įgūdžiams ugdyti savo pamokose?

Pažymėkite vieną langelį:

Kiekvieną pamoką ☐

Daugumoje pamokų ☐

Reguliariai, bet mažumoje pamokų ☐

Retai ☐

Paaiškinkite savo pasirinkimą:

8. Kuriai iš įvardintų socialinių-emocinių kompetencijų, jei tokia yra, skiriate savo mokymo laiko?

Pažymėkite langelį, kuris tiksliausiai atspindi Jūsų mokymo praktiką, prie kiekvienos kompetencijos:

	Labai tikėtina	Tikėtina	Mažai tikėtina	Visai netikėtina
Savimonė	☐	☐	☐	☐
Santykių įgūdžiai	☐	☐	☐	☐

Paašškinkite savo pasirinkimą:

9. Apsvarstykite, ar įvardintų socialinių-emocinių kompetencijų atžvilgiu: mokote savo mokinius konkrečių strategijų, kurios padėtų jiems išsiugdyti atitinkamus įgūdžius; suteikiate jiems galimybę įgūdžius praktikuoti; viena ir kita.

Pažymėkite po vieną langelį kiekvienai kompetencijai

	Mokau specifinių strategijų	Leidžiu praktikuotis	Viena ir kita
Savimonė	☐	☐	☐
Santykių įgūdžiai	☐	☐	☐

Paašškinkite savo pasirinkimą:

10. Jūsų požiūriu, kurios strategijos, jei tokių yra, yra ypač veiksmingos ir kodėl?

11. Šiuo metu, kaip pasitikite savimi, įgyvendindami strategijas, skirtas Jūsų mokinių raštingumui ir socialiniams-emociniams įgūdžiams ugdyti?

Įvertinkite skalėje nuo 1 iki 10, kur 1 = „visiškai nepasitikiu savimi“ ir 10 = „iš tikrųjų, labai pasitikiu savimi“

Raštingumo ugdymo strategijos:	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Socialinio-emocinio ugdymo strategijos:	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Paašškinkite savo pasirinkimą:

12. Šiuo metu, kaip dažnai naudojate autentiškus tekstus mokydami?

Pažymėkite vieną:

Kiekvieną pamoką	☐
Daugumoje pamokų	☐
Reguliariai, bet mažumoje pamokų	☐
Retai	☐

13. Kaip manote, kokia yra autentiškų tekstų nauda?

14. Kaip manote, kokius iššūkius gali kelti autentiškų tekstų naudojimas?

Labai ačiū už laiką, kurį skyrėte užpildydami šį klausimyną. Jūsų atsakymai yra svarbūs vertinant GROWE intervencijos modelio poveikį mokytojų praktikai.

GROWE: MOKYTOJO KLAUSIMYNAS PO MOKYMŲ

Užpildykite klausimyną po GROWE programos mokymų.

Dėkojame, kad sutikote dalyvauti GROWE projekte. Esame dėkingi, kad užpildysite šį klausimyną. Tai padės mums suprasti, kokį poveikį GROWE programos mokymai padarė Jūsų praktikai. Prašome atsakyti į klausimus kuo išsamiau.

Įrašykite slaptažodį, kurį pasirinkote pildydami pirmąjį klausimyną, kad galėtume stebėti, kokį poveikį mokymai turėjo Jūsų darbo praktikai. Slaptažodis leis mums susieti Jūsų atsakymus su atsakymais, kuriuos pateikėte ankstesniame klausimyne, tačiau Jūsų anonimiškumas liks apsaugotas.

Slaptažodis:

Prašome atsakyti į klausimus, esančius kitame puslapyje:

1. Kaip manote, kiek svarbūs yra raštingumo įgūdžiai, kad mokiniai sėkmingai mokytųsi Jūsų dalyko?

Įvertinkite skalėje nuo 1 iki 10, kur 1 = „visai nesvarbūs“ ir 10 = „iš tikrųjų, labai svarbūs“

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Paaiškinkite savo pasirinkimą, ypač, jei Jūsų nuomonė pasikeitė:

2. Šiuo metu, kiek dėmesio skirate dėmesio raštingumo įgūdžių ugdymui mokydami savo dalyko?

Pažymėkite vieną langelį:

Kiekvieną pamoką ☐

Daugumoje pamokų ☐

Reguliariai, bet mažumoje pamokų ☐

Retai ☐

Paaiškinkite savo pasirinkimą:

3. Šiuo metu, kurioms iš išvardytų raštingumo sričių, jei tokių yra, skirate savo mokymo laiko?

Pažymėkite langelį, kuris tiksliausiai atspindi Jūsų mokymo praktiką, prie kiekvienos raštingumo srities:

	Labai tikėtina	Tikėtina	Mažai tikėtina	Visai netikėtina
Skaitymo suvokimas	☐	☐	☐	☐
Rašymas mokymuisi	☐	☐	☐	☐
Bendradarbiavimo pokalbis	☐	☐	☐	☐

4. Apsvarstykite, ar kiekvienoje iš raštingumo sričių: mokote savo mokinius konkrečių strategijų, kurios padėtų jiems išsiugdyti raštingumo įgūdžius; suteikiate jiems galimybę raštingumo įgūdžius praktikuoti; viena ir kita.

Pažymėkite vieną langelį kiekvienai raštingumo sričiai:

	Mokau specifinių strategijų	Leidžiu praktikuotis	Viena ir kita
Skaitymo suvokimas	☐	☐	☐
Rašymas mokymuisi	☐	☐	☐
Bendradarbiavimo pokalbis	☐	☐	☐

Paaīškinkite savo pasirinkimā:

5. Kokias strategijas, jei tokių yra, laikote ypač veiksmingomis ir kodėl?

6. Šiuo metu, kaip manote, kiek svarbūs yra socialiniai-emociniai įgūdžiai, kad mokiniai galėtų sėkmingai mokytis Jūsų dalyko?

Įvertinkite skalėje 1-10, kuomet 1 = „visiškai nesvarbūs“ ir 10 = „iš tiesų, labai svarbūs“

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Paaīškinkite savo pasirinkimā, ypač, jei Jūsų nuomonė pasikeitė:

7. Šiuo metu, kiek dėmesio skiriate socialiniams-emociniams įgūdžiams ugdyti savo pamokose?

Pažymėkite vieną langelį:

Kiekvieną pamoką ☐

Daugumoje pamokų ☐

Reguliariai, bet mažumoje pamokų ☐

Retai ☐

Paaīškinkite savo pasirinkimā:

8. Kuriai iš įvardintų socialinių-emocinių kompetencijų, jei tokia yra, skiriate savo mokymo laiko?

Pažymėkite langelį, kuris tiksliausiai atspindi Jūsų mokymo praktiką, prie kiekvienos kompetencijos

	Labai tikėtina	Tikėtina	Mažai tikėtina	Visai netikėtina
Savimonė	☐	☐	☐	☐

Santykių įgūdžiai

☐☐☐☐

Paaiškinkite savo pasirinkimą:

9. Apsvarstykite, ar įvardintų socialinių-emocinių kompetencijų atžvilgiu: mokote savo mokinius konkrečių strategijų, kurios padėtų jiems išsiugdyti atitinkamus įgūdžius; suteikiate jiems galimybę įgūdžius praktikuoti; viena ir kita.

Pažymėkite po vieną langelį kiekvienai kompetencijai

	Mokau specifinių strategijų	Leidžiu praktikuotis	Viena ir kita
Savimonė	☐	☐	☐
Santykių įgūdžiai	☐	☐	☐

Paaiškinkite savo pasirinkimą:

10. Jūsų požiūriu, kurios strategijos, jei tokių yra, yra ypač veiksmingos ir kodėl?

11. Šiuo metu, kaip pasitikite savimi, įgyvendindami strategijas, skirtas Jūsų mokinių raštingumui ir socialiniams-emociniams įgūdžiams ugdyti

Įvertinkite skalėje nuo 1 iki 10, kur 1 = „visiškai nepasitikiu savimi“ ir 10 = „iš tikrųjų, labai pasitikiu savimi“

Raštingumo ugdymo strategijos:	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Socialinio-emocinio ugdymo strategijos:	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Paaiškinkite savo pasirinkimą:

12. Šiuo metu, kaip dažnai naudojate autentiškus tekstus mokydami?

Pažymėkite vieną langelį:

Kiekvieną pamoką	☐
Daugumoje pamokų	☐
Reguliariai, bet mažumoje pamokų	☐
Retai	☐

13. Kaip manote, kokia yra autentiškų tekstų nauda?

14. Kaip manote, kokius iššūkius gali kelti autentiškų tekstų naudojimas?

Labai ačiū už laiką, kurį skyrėte užpildydami šį klausimyną. Jūsų atsakymai yra svarbūs vertinant GROWE intervencijos modelio poveikį mokytojų praktikai.

GROWE: Mokinių DR ir SE kompetencijų stebėseną (Mokytojo pildomas klausimynas)

Pasirinkite 3 mokinius, kurių dalykinį raštingumą (DR) ir socialinį-emocinį mokymąsi (SEM) norėtumėte stebėti.

Vienas mokinytis turi būti Jūsų dalyko mokinytis, turintis aukštus dalyko pasiekimus (A mokinytis), antras, turintis vidutinius (B mokinytis), o trečias – žemus dalyko pasiekimus (C mokinytis).

Įvertinkite kiekvieno mokinio gebėjimus pagal kiekvieną iš šių DR ir SEM kryptų: skaitymo supratimo (DR), rašymo mokymuisi (DR) ir bendradarbiavimo pokalbio (DR), savimonės (SEM) ir santykių įgūdžių (SEM). Vertindami nurodykite kiekvieno mokinio kiekvienos srities pasiekimų grupę („puikiai“, „gerai“, „patenkinamai“, „pradmenys“) ir lygį toje grupėje (1-10).

Vertindami kiekvieną mokinį: peržiūrėkite kiekvienos DR ir SEM krypties gebėjimus ir pasiekimų grupių bei lygių aprašus ir remkitės „labiausiai tinka“ principu. Kiekvieną mokinį kiekvienoje DR ir SEM kryptyje priskirkite vienai iš 4 pasiekimų grupių („puikiai“, „gerai“, „patenkinamai“, „pradmenys“) ir nurodykite pasiekimų lygį (1–10).

Šį vertinimą atlikite du kartus – vieną kartą projekto pradžioje ir vieną kartą projekto pabaigoje.

Įrašykite slaptažodį, kurį naudojote „Mokytojo klausimyne“, kad galėtumėte stebėti mokymų poveikį mokiniams, kuriuos mokote.

Slaptažodis:

Mokinių amžius:

MOKINYS A	MOKINYS B	MOKINYS C

Nurodykite, koks tai vertinimas:
(projekto pradžios / projekto pabaigos)

DALYKINIS RAŠTINGUMAS

Teksto suvokimas			
Gebėjimai: - Pasinaudoja ankstesnėmis dalyko žiniomis, kad sukurtų prasmingus sąryšius su tekstu ir susidarytų išsamesnį teksto suvokimo modelį. - Siekia paaiškinti nepažįstamą žodyną, frazes ir sąvokas, būdingas tam tikram dalykui, su kuriuo susiduriama tekste. - Sukuria klausimus, kad patikrintų teksto supratimą ir įgytų konkrečių dalyko žinių. - Remiantis tekstu daro išvadas. - Daro konkrečias temos prognozes apie tai, kas buvo perskaityta iki šiol, kurios būtų reikšmingos tam tikrame dalyke ir atitiktų teksto žanrą. - Apibendrina teksto dalių reikšmes, kad įtvirtintų ir pagilintų konkretaus dalyko supratimą. - Apibendrina pagrindines teksto idėjas, paaiškina, kaip autorius sukonstravo dalykinę informaciją.			
APIBENDRINTAS VERTINIMAS			
	MOKINYS A	MOKINYS B	MOKINYS C
Puikiai Gerai Patenkinamai Pradmenys			
Lygiai 1-10			

Rašymas mokymuisi			
Gebėjimai: - Tinkamai naudoja dalykinį žodyną ir kalbines struktūras, raštu perteikia dalykinį supratimą ir dalykinį mąstymą. - Pasirenka ir efektyviai naudoja grafinius įrankius, iliustruojančius konkretų dalykinį mąstymą. - Raštu suformuluoja svarbiausius klausimus, skatinančius dalykinį mąstymą. - Efektyviai naudoja įvairias planavimo ir redagavimo priemones, kad rašymas atitiktų dalyko užduotį ir tikslinę auditoriją. - Parengia aiškias ir tikslias sąvokų ir idėjų santraukas, atitinkančias konkretaus dalyko rašymo taisykles. - Sukuria nuoseklią pastraipą, kad galėtų išsamiai išnagrinėti idėją ar klausimą, atitinkančią konkretaus dalyko rašymo principus. - Komentuoja tekstą, kuriame pripažįstama unikali autoriaus perspektyva, susijusi su konkrečiu dalyku.			
APIBENDRINTAS VERTINIMAS			
	MOKINYS A	MOKINYS B	MOKINYS C
Puikiai Gerai Patenkinamai Pradmenys			

Lygiai 1-10			
-------------	--	--	--

Bendradarbiavimo pokalbis			
Gebėjimai: - Bendradarbiaudamas efektyviai naudoja diskusijas, kad išsiaiškintų konkrečios temos žodyną, frazes ir sąvokas. - Bendradarbiaudamas remiasi konkretaus dalyko žiniomis, kad diskusijos būtų su tuo dalyku susijusios. - Naudoja konkrečiam dalykui būdingą kalbą, kad bendrai sukurtų aiškias ir tikslias santraukas, kurios gilintų dalykinį supratimą. - Bendradarbiaudamas naudoja dalykinius mąstymo įgūdžius, kad galėtų efektyviai įvertinti, išnagrinėti ir apmąstyti konkretaus dalyko idėjas, koncepcijas ar teorijas. - Bendradarbiauja, kad suplanuotų ir peržiūrėtų užduotį, naudoja konkretaus dalyko strategijas. - Bendradarbiauja, apžvelgiant autoriaus mąstymo būdus, įgūdžius ir priemones. - Bendradarbiauja, kad įvertintų prasmingo skaitymo svarbą ir funkcijas.			
APIBENDRINTAS VERTINIMAS			
	MOKINYS A	MOKINYS B	MOKINYS C
Puikiai Gerai Patenkinamai Pradmenys			
Lygiai 1-10			

SOCIALINIS-EMOCINIS MOKYMASIS

SAVIMONĖ			
Gebėjimai: - Integruoja asmeninę ir socialinę tapatybes. - Identifikuoja turimus asmeninius, kultūrinius ir kalbinius gebėjimus. - Atpažįsta savo emocijas. - Demonstruoja sąžiningumą. - Susieja jausmus, vertybes ir mintis. - Tyrinėja išankstinius nusistatymus ir šališkumus. - Suvokia ir išgyvena savo veiksmingumą. - Pasižymi augimo mąstysena. - Pasižymi orientacija į interesus ir tikslą.			
APIBENDRINTAS VERTINIMAS			
	MOKINYS A	MOKINYS B	MOKINYS C

Puikiai Gerai Patenkinamai Pradmenys			
Lygiai 1-10			

Santykių įgūdžiai			
Gebėjimai: • Efektyviai bendrauja. • Kuria teigiamus santykius. • Demonstruoja kultūrinę kompetenciją. • Praktikuoja komandinį darbą ir bendrą problemų sprendimą. • Konstruktyviai sprendžia konfliktus. • Demonstruoja atsparumą neigiamam socialiniam spaudimui. • Vadovauja grupėms. • Ieško ir siūlo pagalbą, kai to reikia. • Kovoja už kitų teises.			
APIBENDRINTAS VERTINIMAS			
	MOKINYS A	MOKINYS B	MOKINYS C
Puikiai Gerai Patenkinamai Pradmenys			
Lygiai 1-10			

7 priedas: Dalykinio raštingumo ir socialiniai-emociniai gebėjimai

Dalykinio raštingumo gebėjimai

TEKSTO SUVOKIMAS

Gebėjimas suvokti sudėtingus dalykinius tekstus, siekiant gilesnio konkretaus dalyko supratimo. Tai apima:

- Rėmimąsi ankstesnėmis dalyko žiniomis, siekiant sukurti prasmingą sąryšį su tekstu ir išsamesnį jo suvokimo modelį.
- Siekį išsiaiškinti nežinomą žodyną, frazė ir sąvokas, būdingas konkrečiam dalykui.
- Klausimų formulavimą, siekiant patikrinti teksto supratimą ir įgyti konkretaus dalyko žinių.
- Prasmių išskyrimą, išvadų darymą.
- Susiejimą to, kas buvo perskaityta anksčiau, ir ko dar bus mokomasi; numatymą to, ko dar būtų prasminga mokytis konkrečiame dalyke.
- Atskirų teksto dalių apibendrinimą, siekiant visuminio, gilaus konkretaus dalyko supratimo.
- Pagrindinių idėjų apibendrinimą, suvokiant, kaip autorius jas išreiškė, sukonstravo.

RAŠYMAS MOKYMUISI

Gebėjimas panaudoti dalykinio rašymo gebėjimus, siekiant gilinti dalyko žinias ir turinio suvokimą. Tai apima:

- Tinkamą dalykinio žodyno ir kalbinių struktūrų panaudojimą, dalyko supratimo ir dalykinio mąstymo perteikimą raštu.
- Grafinių įrankių, iliustruojančių konkretų dalykinį mąstymą, pasirinkimą ir efektyvų naudojimą.
- Raštu suformuluotus svarbiausius dalykinius klausimus, skatinančius dalykinį mąstymą.
- Efektyviai naudojamas įvairias planavimo ir redagavimo priemonės, kad rašymas atitiktų dalyko užduotį ir atspindėtų auditoriją.
- Aiškių ir tikslių sąvokų bei idėjų santraukų, atitinkančių konkretaus dalyko rašymo taisykles, parengimą.
- Nuoseklių pastraipų, atitinkančių konkretaus dalyko rašymo taisykles, sukūrimą, siekiant išsamiai išnagrinėti idėją ar klausimą.
- Teksto, kuriame pripažįstama unikali autoriaus perspektyva, komentavimą.

BENDRADARBIAVIMO POKALBIS

Tai gebėjimas įsitraukti į diskusiją konkretaus dalyko ribose, siekiant gilinti dalykines žinias ir supratimą. Tai apima:

- Veiksmingus pokalbius, drauge siekiant išsiaiškinti konkrečios temos žodyną, frazes ir sąvokas.
- Bendradarbiavimą ir rėmimąsi konkrečiomis dalyko žiniomis, siekiant kad diskusijos būtų susijusios su konkrečiu dalyku.
- Naudojimąsi konkrečiam dalykui būdinga kalba, kad būtų bendrai sukurtos aiškos ir tikslios temos santraukos, padedančios gilinti dalykinį supratimą.
- Dalykinių mąstymo įgūdžių panaudojimą, kad drauge galėtų efektyviai įvertinti, išnagrinėti ir apmąstyti konkretaus dalyko idėjas, koncepcijas ar teorijas.
- Bendradarbiavimą planuojant ir peržiūrint užduotis, naudojant konkretaus dalyko strategijas.
- Bendradarbiavimą aptariant autoriaus mąstymo būdus, įgūdžius ir priemones.
- Bendradarbiavimą siekiant įvertinti prasmingo skaitymo svarbą ir funkcijas.

Socialiniai-emociniai gebėjimai

SAVIMONĖ

Tai gebėjimas suprasti savo mintis, emocijas, vertybes ir suvokti, kaip visa tai lemia konkrečią elgseną tam tikruose kontekstuose. Tai apima gebėjimą suvokti savo stipriąsias ir tobulintinas puses. Konkrečiai tai apima:

- Asmeninės ir socialinės tapatybės integravimą.
- Turimų asmeninių, kultūrinių ir kalbinių gebėjimų identifikavimą.
- Savo emocijų atpažinimą.
- Sąžiningumo demonstravimą.
- Jausmų, vertybių ir minčių susiejimą.
- Išankstinių nusistatymų ir šališkumų atpažinimą.
- Savo veiksmingumo išgyvenimą ir suvokimą.
- Augimo mąstyseną.
- Orientaciją į interesus ir tikslą.

SANTYKIŲ IGŪDŽIAI

Gebėjimas užmegzti ir palaikyti gerus ir palaikančius santykius, efektyviai veikti įvairiose aplinkose, su įvairiais asmenimis ir grupėmis. Tai apima gebėjimus aiškiai komunikuoti, aktyviai klausytis, bendradarbiauti sprendžiant problemas, konstruktyviai spręsti konfliktus. Taip pat – veikti aplinkose, kuriose yra skirtingų socialinių ir kultūrinių poreikių bei galimybių asmenų. Tai taip pat apima lyderystės demonstravimą, gebėjimą ieškoti ar siūlyti pagalbą. Konkrečiai tai apima:

- Efektyvų bendradarbiavimą.
- Teigiamų santykių kūrimą.
- Kultūrinės kompetencijos demonstravimą.
- Komandinio darbo ir bendrų problemų sprendimo praktikavimą.
- Konstruktyvų konfliktų sprendimą.
- Atsparumą neigiamam socialiniam spaudimui.
- Vadovavimą grupėms.
- Tikslingą pagalbos paiešką ir teikimą.
- Kovojoimą už kitų teises, kitų paramą.

8 priedas: Dalykinio raštingumo ir socialinių-emocinių kompetencijų lygių aprašai

Socialinės-emocinės kompetencijos

Lygių aprašai

Savimonė	
Puikiai	9 – 10 lygmuo
Mokinys turi labai gerai išvystytą supratimą apie asmeninę tapatybę ir apie tai, kaip tai dera prie šeimos, bendruomenės ir platesnio pasaulio. Jis labai gerai supranta savo asmenines, kultūrines ir kalbines stiprybes ir apribojimus. Jis geba labai gerai ir tiksliai atpažinti ir apibūdinti įvairias savo ir kitų emocijas, aiškiai supranta, kaip tai gali padėti mąstyti ir paveikti santykius. Jis demonstruoja labai stiprų pasitikėjimą savimi ir tikslo siekį, susietą su itin teigiama savęs samprata. Jis pasižymi labai stipria augimo mąstysena, leidžiančia remtis savo stipriosiomis pusėmis ir įveikti iššūkius.	
Gera	6 – 8 lygmuo
Mokinys turi gerai išvystytą supratimą apie savo asmeninę tapatybę ir apie tai, kaip tai dera prie šeimos, bendruomenės ir platesnio pasaulio. Jis gerai supranta savo asmenines, kultūrines ir kalbines stiprybes ir apribojimus. Jis geba gerai ir tiksliai atpažinti ir apibūdinti įvairias savo ir kitų emocijas, supranta, kaip tai gali padėti mąstyti ir paveikti santykius. Jis demonstruoja stiprų pasitikėjimą savimi ir tikslo siekį, susietą su teigiama savęs samprata. Jis pasižymi stipria augimo mąstysena, leidžiančia remtis savo stipriosiomis pusėmis ir įveikti iššūkius.	
Patenkinamai	3 – 5 lygmuo
Mokinys turi supratimą apie savo asmeninę tapatybę ir apie tai, kaip tai dera prie šeimos, bendruomenės ir platesnio pasaulio. Jis supranta savo asmenines, kultūrines ir kalbines stiprybes ir apribojimus. Jis geba atpažinti ir apibūdinti savo ir kitų emocijas, iš dalies supranta, kaip tai gali padėti mąstyti ir paveikti santykius. Jis demonstruoja pasitikėjimą savimi ir tikslo siekį, susietą su teigiama savęs samprata. Jis pasižymi tam tikra augimo mąstysena, leidžiančia remtis savo stipriosiomis pusėmis ir įveikti iššūkius.	
Pradmenys	1 – 2 lygmuo
Mokinys turi tam tikrą supratimą apie savo asmeninę tapatybę ir apie tai, kaip tai dera prie šeimos, bendruomenės ir platesnio pasaulio. Jis tam tikru lygiu supranta savo asmenines, kultūrines ir kalbines stiprybes ir apribojimus. Jis kartais geba atpažinti ir apibūdinti savo ir kitų emocijas, ir retkarčiais supranta, kaip tai gali padėti mąstyti ir paveikti santykius. Jis demonstruoja tam tikrą pasitikėjimą savimi ir tikslo siekį, susietą su dažniausiai teigiama savęs samprata. Jis pasižymi augimo mąstysenos fragmentais, leidžiančiais kartais remtis savo stipriosiomis pusėmis ir įveikti iššūkius.	

Santykių įgūdžiai	
Puikiai	9 – 10 lygmuo
Mokinio bendravimo įgūdžiai yra labai veiksmingi. Jis geba užmegzti ir palaikyti labai teigiamus, pagarbius santykius ir veikti įvairiose grupėse, demonstruodamas aukštą supratimo ir empatijos lygį. Dirbdamas kartu su kitais, jis nuolat produktyviai dalyvauja ir prisideda prie grupės veiklos, labai aktyviai bendradarbiauja, siekiant grupės tikslų, ir atlieka pagrindinį vaidmenį įveikiant grupės nesėkmes ir nesutarimus. Jis geba remtis įvairiomis strategijomis, kad atsispirėtų nepageidaujamam spaudimui, ir labai užtikrintai gina savo ir kitų interesus.	
Gera	6 – 8 lygmuo
Mokinio bendravimo įgūdžiai yra veiksmingi. Jis geba užmegzti ir palaikyti teigiamus, pagarbius santykius ir veikti įvairiose grupėse, demonstruodamas gerą supratimo ir empatijos lygį. Dirbdamas kartu su kitais, jis produktyviai dalyvauja ir prisideda prie grupės veiklos, aktyviai bendradarbiauja, siekiant grupės tikslų ir įveikiant grupės nesėkmes ir nesutarimus. Jis geba atsispirti nepageidaujamam spaudimui ir užtikrintai gina savo ir kitų interesus.	
Patenkinamai	3 – 5 lygmuo
Mokinio bendravimo įgūdžiai yra pakankamai veiksmingi. Jis geba pakankamai aiškiai išdėstyti savo mintis ir idėjas bei aktyviai klausytis kitų. Jis neretai geba užmegzti ir palaikyti teigiamus santykius ir veikti įvairiose grupėse, demonstruodamas tam tikrą supratimą ir empatiją. Dirbdamas kartu su kitais, jis pakankamai produktyviai dalyvauja ir prisideda prie grupės veiklos, pakankamai bendradarbiauja, siekiant grupės tikslų ir įveikiant grupės nesėkmes ir nesutarimus. Jis neretai geba atsispirti nepageidaujamam spaudimui ir ginti savo ir kitų interesus.	
Pradmenys	1 – 2 lygmuo
Mokinio bendravimo įgūdžiai yra kartais veiksmingi. Jis kartais geba aiškiai išdėstyti savo mintis ir idėjas bei aktyviai klausytis kitų. Jis retkarčiais geba užmegzti teigiamus santykius ir kartais geba veikti įvairiose grupėse, demonstruodamas tam tikrą supratimą ir empatiją. Dirbdamas kartu su kitais, jis kartais produktyviai dalyvauja ir prisideda prie grupės veiklos, kartais bendradarbiauja siekiant grupės tikslų ir įveikiant grupės nesėkmes ir nesutarimus. Jis kartais geba atsispirti nepageidaujamam spaudimui ir ginti savo ir kitų interesus.	

Teksto suvokimas	
Puikiai	9 – 10 lygmuo
Poreikiui esant, mokinys nuolat geba suaktyvinti ankstesnes žinias, labai užtikrintai ir prasmingai susiedamas jas su dalykiniu tekstu. Jis gali remtis labai įvairiomis strategijomis, leidžiančiomis labai efektyviai išsiaiškinti dalykinio teksto žodyną, frazes ir sąvokas. Jis geba savarankiškai ir labai lengvai suformuluoti dalykinius klausimus, reaguodamas į tekstą, ir tokiu būdu sėkmingai gilina teksto supratimą. Jis geba sumaniai identifikuoti numanomas dalykinio teksto reikšmes ir demonstruoja puikią įžvalgą. Mokinio prielaidos, pagrįstos perskaitytu tekstu, yra labai prasmingos nagrinėjamos temos atžvilgiu ir labai atitinka teksto žanrą. Jis nuolat geba identifikuoti pagrindinį teksto dalių turinį, kad padarytų labai tikslas ir tinkamas išvadas bei apibendrinimus. Jis geba išskirti pagrindinę autoriaus mintį dalykine prasme itin tiksliai ir įžvalgiai.	
Gera	6 – 8 lygmuo
Poreikiui esant, mokinys dažniausiai geba suaktyvinti ankstesnes žinias, užtikrintai ir prasmingai susiedamas jas su dalykiniu tekstu. Jis gali remtis įvairiomis strategijomis, leidžiančiomis efektyviai išsiaiškinti dalykinio teksto žodyną, frazes ir sąvokas. Jis geba savarankiškai ir lengvai suformuluoti dalykinius klausimus, reaguodamas į tekstą, ir tokiu būdu sėkmingai gilina teksto supratimą. Jis geba sumaniai identifikuoti numanomas dalykinio teksto reikšmes ir demonstruoja gerą įžvalgą. Mokinio prielaidos, pagrįstos perskaitytu tekstu, dažniausiai yra prasmingos nagrinėjamos temos atžvilgiu ir atitinka teksto žanrą. Jis dažniausia geba identifikuoti pagrindinį teksto dalių turinį, kad padarytų tikslas išvadas bei apibendrinimus. Jis geba išskirti pagrindinę autoriaus mintį dalykine prasme tiksliai ir įžvalgiai.	
Patenkinamai	3 – 5 lygmuo
Poreikiui esant, mokinys gana dažnai geba suaktyvinti ankstesnes žinias, prasmingai susiedamas jas su dalykiniu tekstu. Jis gali remtis kai kuriomis strategijomis, leidžiančiomis išsiaiškinti dalykinio teksto žodyną, frazes ir sąvokas. Jis geba, kartais savarankiškai, kartais su pagalba, suformuluoti dalykinius klausimus, reaguodamas į tekstą, ir tokiu būdu gilina teksto supratimą. Jis geba identifikuoti numanomas dalykinio teksto reikšmes. Mokinio prielaidos, pagrįstos perskaitytu tekstu, yra pakankamai prasmingos nagrinėjamos temos atžvilgiu ir pakankamai atitinka teksto žanrą. Jis iš dalies geba identifikuoti pagrindinį teksto dalių turinį, kad padarytų pakankamai tikslas išvadas bei apibendrinimus. Jis geba išskirti pagrindinę autoriaus mintį tekste dalykine prasme tiksliai.	
Pradmenys	1 – 2 lygmuo
Poreikiui esant, mokinys kartais geba suaktyvinti ankstesnes žinias ir pradeda gebėti prasmingai susieti jas su dalykiniu tekstu. Jis gali remtis pavienėmis strategijomis, leidžiančiomis išsiaiškinti tam tikrą dalykinio teksto žodyną, frazes ir sąvokas. Jam reikalinga pagalba, kad suformuluotų dalykinius klausimus, reaguodamas į tekstą, ir tokiu būdu mokytųsi gilinti teksto supratimą. Jis retkarčiais geba identifikuoti numanomas dalykinio teksto reikšmes, tačiau jam dažnai reikia pagalbos. Mokinio prielaidos, pagrįstos perskaitytu tekstu, yra kartais prasmingos nagrinėjamos temos atžvilgiu ir kartais (ar iš dalies) atitinka teksto žanrą. Jis kartais geba identifikuoti pagrindinį teksto dalių turinį, kad padarytų tam tikras išvadas bei apibendrinimus. Jis geba išskirti pagrindinę autoriaus mintį tekste su tam tikru dalykiniu tikslumu.	

Rašymas mokymuisi	
Puikiai	9 – 10 lygmuo
Rašydamas mokinys nuolat geba tiksliai vartoti konkretaus dalyko žodyną, puikiai suprasdamas jo reikšmes ir niuansus, ir geba naudoti labai platų tinkamų stilistinių priemonių spektrą, demonstruodamas labai aukštą įgūdžių ir kontrolės lygį. Jis labai gerai supranta, kaip naudoti grafinius įrankius dalyko supratimui palengvinti, ir gali užtikrintai pasirinkti, kuriuos naudoti konkrečiai užduočiai atlikti. Mokinys nuolat demonstruoja labai stiprų dalykinį smalsumą, kurį atspindi gebėjimas suformuluoti labai aktualius klausimus, labai sėkmingai skatinančius mąstymą. Jis labai gerai supranta, kad rašymas yra procesas, ir gali pasitelkti labai įvairius dalykinio planavimo ir redagavimo įrankius, labai efektyviai naudodamas juos tam, kad užtikrintų, jog rašymas atitiktų užduotį ir auditoriją. Jis labai užtikrintai naudoja dalykinio rašymo stilių ir schemas, labai sėkmingai apibendrina dalykines sąvokas ir mintis bei plėtoja atskiras idėjas ir klausimus. Mokinys puikiai supranta sąryšį tarp autoriaus, auditorijos, tikslo ir užduoties, todėl gali išsamiai plėtoti dalykinio teksto kritinę mintį.	
Gera	6 – 8 lygmuo
Rašydamas mokinys dažnai geba tiksliai vartoti konkretaus dalyko žodyną, gerai suprasdamas jo reikšmes ir niuansus, ir geba naudoti platų tinkamų stilistinių priemonių spektrą, demonstruodamas aukštą įgūdžių ir kontrolės lygį. Jis gerai supranta, kaip naudoti grafinius įrankius dalyko supratimui palengvinti, ir gali užtikrintai pasirinkti, kuriuos naudoti konkrečiai užduočiai atlikti. Mokinys dažnai demonstruoja stiprų dalykinį smalsumą, atspindintį gebėjimą suformuluoti aktualius klausimus, sėkmingai skatinančius mąstymą. Jis gerai supranta, kad rašymas yra procesas, ir gali pasitelkti įvairius dalykinio planavimo ir redagavimo įrankius, efektyviai naudodamas juos tam, kad užtikrintų, jog rašymas atitiktų užduotį ir auditoriją. Jis užtikrintai naudoja dalykinio rašymo stilių ir schemas, sėkmingai apibendrina dalykines sąvokas ir mintis bei plėtoja atskiras idėjas ir klausimus. Mokinys gerai supranta sąryšį tarp autoriaus, auditorijos, tikslo ir užduoties, todėl gali išsamiai plėtoti dalykinio teksto kritinę mintį.	
Patenkinamai	3 – 5 lygmuo
Rašydamas mokinys gana dažnai geba tiksliai vartoti konkretaus dalyko žodyną, gana gerai suprasdamas jo reikšmes ir niuansus, ir geba naudoti tam tikras tinkamas stilistines priemones, demonstruodamas gana gerą įgūdžių ir kontrolės lygį. Jis gana gerai supranta, kaip naudoti grafinius įrankius dalyko supratimui palengvinti, ir gali gana užtikrintai pasirinkti, kuriuos naudoti konkrečiai užduočiai atlikti. Mokinys gana dažnai demonstruoja dalykinį smalsumą, atspindintį gebėjimą suformuluoti tinkamus klausimus, gana sėkmingai skatinančius mąstymą. Jis gana gerai supranta, kad rašymas yra procesas, ir kartais gali pasitelkti tam tikrus dalykinio planavimo ir redagavimo įrankius, kad užtikrintų, jog rašymas atitiktų užduotį ir auditoriją. Jis gana užtikrintai naudoja dalykinio rašymo stilių ir schemas, gana sėkmingai apibendrina dalykines sąvokas ir mintis bei plėtoja atskiras idėjas ir klausimus. Mokinys gana gerai supranta sąryšį tarp autoriaus, auditorijos, tikslo ir užduoties, todėl gali plėtoti dalykinio teksto kritinę mintį.	
Pradmenys	1 – 2 lygmuo
Rašydamas mokinys kartais geba tiksliai vartoti konkretaus dalyko žodyną, suprasdamas kai kurias jo reikšmes ir niuansus, ir kartais geba naudoti tinkamas stilistines priemones, demonstruodamas gana gerą įgūdžių ir kontrolės lygį. Jis iš dalies supranta, kaip naudoti grafinius įrankius dalyko supratimui palengvinti, ir kartais gali pasirinkti, kuriuos naudoti konkrečiai užduočiai atlikti. Mokinys kartais demonstruoja dalykinį smalsumą ir kartais gali suformuluoti klausimus, kurie kartais sėkmingai skatina mąstymą. Jis tam tikru lygiu suvokia, kad rašymas yra procesas, ir kartais pasitelkia dalykinio planavimo ir redagavimo įrankius. Jis kartais naudoja dalykinio rašymo stilių ir schemas, kartais sėkmingai apibendrina dalykines sąvokas ir mintis bei plėtoja atskiras idėjas ir klausimus. Mokinys turi tam tikrą supratimą apie sąryšį tarp autoriaus, auditorijos, tikslo ir užduoties, ir gali pradėti plėtoti dalykinio teksto kritinę mintį.	

Bendradarbiavimo pokalbis	
Puikiai	9 – 10 lygmuo
Bendradarbiaujant diskutuojamas, mokinys nuolat geba labai gerai paaiškinti ir patikslinti konkretaus dalyko žodyną, frazes ir sąvokas, labai produktyviai išklausti ir remtis kitų mokinių indėliu. Jei reikia, jis gali pasitelkti labiausiai tinkamas ankstesnes žinias, padedančias pagilinti visos grupės dalyko supratimą. Jis gali kartu su kitais mokiniais parengti labai aiškias ir tinkamas minčių santraukas, labai tiksliai vartodamas konkretaus dalyko terminologiją. Diskutuojamas su kitais mokiniais, jis geba labai veiksmingai panaudoti dalykinius mąstymo įgūdžius ir padeda grupei pagilinti vertinimą, išnagrinėti ir apmąstyti idėjas, sąvokas ir teorijas, labai konstruktyviai reaguodamas į kitų indėlį. Jis demonstruoja labai stiprų gebėjimą kartu su kitais planuoti ir peržiūrėti užduotis, remdamasis labai įvairiomis dalykinėmis strategijomis. Jis nuolat dalinasi labai naudingomis įžvalgomis, padedančiomis geriau suprasti autoriaus tikslą ir tai, kaip autorius jį pasiekė. Jis nuolat konstruktyviai prisideda prie diskusijų, kuriose atsiskleidžia dalykinis mąstymas ir dalyko supratimas, pagrįstas sąveika su tekstais.	
Gera	6 – 8 lygmuo
Bendradarbiaujant diskutuojamas, mokinys dažniausiai geba gerai paaiškinti ir patikslinti konkretaus dalyko žodyną, frazes ir sąvokas, produktyviai išklausti ir remtis kitų mokinių indėliu. Jei reikia, jis gali pasitelkti tinkamas ankstesnes žinias, padedančias pagilinti visos grupės dalyko supratimą. Jis gali kartu su kitais mokiniais parengti aiškias ir tinkamas minčių santraukas, tiksliai vartodamas konkretaus dalyko terminologiją. Diskutuojamas su kitais mokiniais, jis geba veiksmingai panaudoti dalykinius mąstymo įgūdžius ir padeda grupei pagilinti vertinimą, išnagrinėti ir apmąstyti idėjas, sąvokas ir teorijas, konstruktyviai reaguodamas į kitų indėlį. Jis demonstruoja stiprų gebėjimą kartu su kitais planuoti ir peržiūrėti užduotis, remdamasis įvairiomis dalykinėmis strategijomis. Jis dažnai dalinasi naudingomis įžvalgomis, padedančiomis geriau suprasti autoriaus tikslą ir tai, kaip autorius jį pasiekė. Jis dažnai konstruktyviai prisideda prie diskusijų, kuriose atsiskleidžia dalykinis mąstymas ir dalyko supratimas, pagrįstas sąveika su tekstais.	
Patenkinamai	3 – 5 lygmuo
Bendradarbiaujant diskutuojamas, mokinys kartais geba paaiškinti ir patikslinti konkretaus dalyko žodyną, frazes ir sąvokas, išklausti ir remtis kitų mokinių indėliu. Jei reikia, jis gali pasitelkti kai kurias ankstesnes žinias, padedančias pagilinti visos grupės dalyko supratimą. Jis gali kartu su kitais mokiniais parengti pakankamai aiškias minčių santraukas, pakankamai tiksliai vartodamas konkretaus dalyko terminologiją. Diskutuojamas su kitais mokiniais, jis kartais geba veiksmingai panaudoti dalykinius mąstymo įgūdžius ir padeda grupei pagilinti vertinimą, išnagrinėti ir apmąstyti idėjas, sąvokas ir teorijas, gana dažnai konstruktyviai reaguodamas į kitų indėlį. Jis kartais demonstruoja gebėjimą kartu su kitais planuoti ir peržiūrėti užduotis, remdamasis kai kuriomis dalykinėmis strategijomis. Jis gana dažnai dalinasi naudingomis įžvalgomis, padedančiomis geriau suprasti autoriaus tikslą ir tai, kaip autorius jį pasiekė. Jis kartais konstruktyviai prisideda prie diskusijų, kuriose atsiskleidžia dalykinis mąstymas ir dalyko supratimas, pagrįstas sąveika su tekstais.	
Pradmenys	1 – 2 lygmuo
Bendradarbiaujant diskutuojamas, mokinys retkarčiais geba paaiškinti ir patikslinti konkretaus dalyko žodyną, frazes ir sąvokas, išklausti ir remtis kitų mokinių indėliu. Jei reikia, jis retkarčiais gali pasitelkti ankstesnes žinias, padedančias pagilinti visos grupės dalyko supratimą. Jis kartais gali kartu su kitais mokiniais parengti minčių santraukas, vartodamas tam tikrus konkretaus dalyko terminus. Diskutuojamas su kitais mokiniais, jis retkarčiais geba veiksmingai panaudoti dalykinius mąstymo įgūdžius ir padeda grupei pagilinti vertinimą, išnagrinėti ir apmąstyti idėjas, sąvokas ir teorijas, kartais konstruktyviai reaguodamas į kitų indėlį. Jis retkarčiais demonstruoja gebėjimą kartu su kitais planuoti ir peržiūrėti užduotis, remdamasis dalykinėmis strategijomis. Jis kartais dalinasi įžvalgomis, padedančiomis geriau suprasti autoriaus tikslą ir	

tai, kaip autorius jį pasiekė. Jis retkarčiais konstruktyviai prisideda prie diskusijų, kuriose atsiskleidžia dalykinis mąstymas ir dalyko supratimas, pagrįstas sąveika su teksta.

GROWE: Pusiau struktūruotas interviu su mokiniais

Informacija mokytojams, atliksiantiems interviu

Norime išsiaiškinti, kokį poveikį, pačių mokinių nuomone, GROWE modelis turėjo jų DR ir SE įgūdžiams, todėl prašome surengti šį interviu projekto pabaigoje.

Pasikonsultavę su GROWE programos mokytoju, pasirinkite 5-6 savo klasės mokinius, kurie sutinka dalyvauti šiame pokalbyje.

Interviu metu vadovaukitės toliau pateiktais klausimais ir, jei reikia, užduokite, Jūsų nuomone, svarbius papildomus klausimus, kad nuodugniau ištirtumėte mokinių mintis. Papildomi klausimai, kuriuos galbūt norėsite užduoti, pateikti kursyvu.

Prašome įrašyti savo interviu. Pageidautina, kad būtų įrašytas vaizdo įrašas, tačiau jei tai neįmanoma, pakanka ir garso įrašo.

Interviu klausimai

Per tą laiką, kol dalyvavote GROWE projekte:

- **Kaip manai, kaip pasikeitė tavo gebėjimas skaityti ir suprasti tekstus? Pateik pavyzdžių.**
Kuo skaitymas skiriasi kalbos ir kitų dalykų pamokose? Pateik konkrečių pavyzdžių. Ar yra kokių nors tavo išmokytų skaitymo strategijų, kurios padeda tau skaityti ir suprasti įvairių mokomųjų dalykų tekstus? Ar manai, kad giliau supranti skaitomus tekstus? Kodėl?
- **Kuo be vadovėlių dar naudojiesi mokydamasis? Pateik pavyzdžių.**
Kaip pasirenki kitą mokymosi medžiagą? Ką manai, naudodamas autentiškus tekstus, o ne vadovėlius?
- **Kaip manai, kaip pasikeitė tavo gebėjimas rašyti? Pateik pavyzdžių.**
Kuo rašymas skiriasi kalbos ir kitų dalykų pamokose? Pateik konkrečių pavyzdžių. Ar yra kokių nors tavo išmokytų rašymo strategijų, kurios padeda tau rašyti per kalbos, kitų dalykų pamokas? Ar manai, kad tau geriau sekasi rašyti? Kodėl?
- **Kaip manai, kaip pasikeitė tavo gebėjimas diskutuoti per pamokas? Pateik pavyzdžių.**
Kaip tau dabar sekasi išsakyti savo mintis, idėjas? Kaip sekasi klausytis ir mokytis iš kitų? Kaip tau sekasi dirbti grupėje siekiant bendrų tikslų?
- **Ką sužinojai apie save? Pateik pavyzdžių.**
Kaip tau dabar sekasi atpažinti savo emocijas? Kaip supranti, kas jas iššaukia? Tavo manymu, kaip tavo emocijos veikia tavo mąstymą ir elgesį?
- **Ko išmokai dirbdamas su kitais mokiniais? Pateik pavyzdžių.**
Kaip tau dabar sekasi per pamokas užmegzti santykius (bendradarbiauti) su kitais? Kaip jautiesi mokydamasis bendradarbiaujant su kitais? Kaip tau sekasi spręsti nesutarimus? Kaip tau sekasi apginti savo nuomonę, grupės nuomonę?

- **Kaip jautiesi gavęs sunkią užduotį?**

Kada šią užduotį priimi kaip tobulėjimo galimybę? Kada jos vengi? Kaip manai, kada reikia stengtis ir nenustoti bandyti, net jei iš karto nepavyksta?

- **Kas tau labiausiai patiko / buvo naudingiausia atliekant užduotis GROWE projekto metu?**
- **Kas tau nelabai patiko / buvo sudėtinga atliekant užduotis GROWE projekto metu?**